

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF

1897-1932.

1885

1935

Péntek, 1935. szeptember 27.

214. szám

A békés megoldás mellett foglalt állást a Népszövetség mai tanácsülése

Genf szerint a Népszövetség keretein belül dől el az abesszin probléma — Róma csak Afrikából várja a megoldást — Aloisi báró az abesszin megbízott jelenléte miatt távozott az ülésről — Újabb bizottság alakult a kérdés tisztázására

A Népszövetség tanácsa ma délelőtt fél 11 órakor Louis Guizano elnöklete alatt előbb zárt ülést tartott, amelyen a napirendet állapították meg, majd háromnegyed 11 órakor nyilvánosság előtt folytatták az ülést. A tanácsterem zsúfolásig megtelt a küldöttségek tagjaival, az újságírókkal és előkelő közönséggel. Az elnök bejelentette, hogy a nyílt ülés egyetlen tárgya az olasz-abesszin viszály ügye. Felkérte Abessziuia képviselőjét, hogy foglaljon helyet a tanács asztalánál. Aloisi báró olasz főmegbízott távozott az ülésről, mert Abessziuia megbízottja volt jelen azon. Az elnök felkérte ezután az ötös bizottság megbízottját a jelentés előterjesztésére. Madariaga spanyol fődelegátus, az ötös bizottság elnöke olvasta fel a bizottság jelentését, majd az elnök felszólítására Jese tanár kijelentette, hogy az abesszin kormány a népszövetségi tanács minden határozatát a legnagyobb figyelemben fogja részesíteni.

Új bizottságot küldött ki a Népszövetség az abesszin kérdés megoldására

Az elnök ezután köszönetet mondott az ötös bizottság munkálataiért, amelynek célja a békekeresés volt.

A bizottság fáradozásait sajnos, nem koronázta siker — mondotta az elnök. Mégis valószínű, hogy a munka nem volt hiábavaló és célszerű lenne, ha a bizottság együttmaradna.

Felkérte ezután a tanácsot, hogy napolja el további ülésezeit, de folytassa közben a békéltető tárgyalásokat. Indítványozta, hogy az ülés után fogjanak hozzá a jelentés megszerkesztéséhez az alapokmány 15-ik szakaszának értelmében. Indítványozta azt is, hogy alakítsanak a tanács tagjaiból az érdekelt felek kivételével bizottságot, amelynek a jelentés megszerkesztése lesz a feladata és a tanács csak akkor üljön össze, ha a dolgok menete ezt így kívánja.

Anglia álláspontja

Az előző felszólalás után Eden lord, angol miniszter emelkedett szólásra. Kifejtette, hogy

feltétlenül a Népszövetség keretein belül kell keresni a kérdés megoldását.

Bejelentette, hogy kormánya nevében minden fentartás nélkül csatlakozik az elnök indítványaihoz. Neki is az a véleménye, hogy amíg a tanács által megalakítandó bizottság a jelentés elkészítésén dolgozik, tovább folytassák a békéltető munkálatait. Beszédét azzal fejezte be, hogy Nagy-Britania álláspontját már a népszövetségi közgyűlésen kifejtette és ehhez még csak annyi hozzátenni valója van, hogy Anglia ezt a politikáját ezután is tovább folytatja.

Laval francia miniszterelnök volt a következő felszólaló, aki kifejtette, hogy az adott helyzetben az elnök indítványát tartja egyedül célravezetőnek. Kormánya nevében magáévá teszi Eden előbbi bejelentéseit is.

Litvinov rövid beszédében rámutatott arra, hogy Szovjetország álláspontját már a közgyűlésen kifejtette. A szovjet főelve a béke fenntartása és a népszövetségi alapokmányhoz való ragaszkodás. Sajnálkozásának adott kifejezést, hogy

az ötös bizottság munkája nem vezetett eredményre.

Titulescu és Tevfik külügyminiszterek, akik szintén tagjai a népszövetségi tanácsnak, kijelentették, hogy nem áll módjukban elfogadni az ötös bizottság jelentését, mert az messze megy az engedékenység határán.

Ezután a tanács egyhangulag elfogadta az elnök indítványait és az ülés délután 12 órakor ért véget.

Az olasz közvélemény teljes türelemmel tekint Afrika felé, mert erősen meg van győződve arról, hogy

a megoldás ügyse Genfből, hanem kizárólag Afrikából fog jönni.

A hivatalos olasz körök hangoztatják, hogy Olaszországnak eddig is az volt a meggyőződése, hogy Genf képtelen lesz a mai helyzetet megjavítani, de remélik, hogy az nem fog rosszabbodni a genfi bizottságok szaporítása következtében. Hangoztatják, hogy bármihez is vezetne a legújabb bizottság döntése, Olaszország álláspontját az sem változtatja meg. Aloisi báró ezentúl is rendelkezésére áll a népszövetségi tanácsnak, de

az érdemi tárgyalásoktól továbbra is távol tartja magát, különösen akkor, ha az olasz-abesszin kérdést érintik.

A reggel Rómába érkezett hivatalos hírek

Olaszország a Szezi-csatorna elzárása esetén lép ki a Népszövetségből

Ma délután bizonyos megnyugtató következtetést be. A közgyűlés a hét folyamán befejezi munkáját és a jelentés kidolgozása egy hetet vesz igénybe. Ez alatt alkalom nyílik a béketárgyalások folytatására, és az egyes kormányok is tevékenykedhetnek a béke érdekében.

Eden és Laval ma elutaztak Genfből, de a jövő hét végén vissza térnek oda. Az a körülmény, hogy a ma délutáni ülésen a békéltetés

szerint Keletafrikában különben is szünőfélben van az esőzés, amely mindenestre közelebb hozza a kérdés megoldását, mint a genfi bizottság megalakítása.

Geniben tovább folyik a nagyszabású diplomáciai játék. Valószínűnek tartják, hogy az olasz-abesszin viszály ügyét egyelőre újból a közgyűlés teljes ülése veszi a kezébe és elsősorban megvizsgálja az olasz minisztertanács visszautasító válaszát, amely bizonyos tekintetben új javaslatoknak is vehető. A Balkán-szövetség államainak képviselői egyébként tegnap Titulescu elnökletével ülést tartottak, amelyen általános jellegű politikai kérdésekkel foglalkoztak. Geniben híre terjedt, hogy az olasz király levelet intézett az angol királyhoz az olasz-abesszin viszályval, valamint az ötös bizottság jelentésével kapcsolatosan. Tegnap egyébként megcáfolták, hogy Laval és Mussolini a közeljövőben találkoznak.

Ki volt a kezdeményező? . . .

Az abesszin kormány jegyzéket intézett a Népszövetséghez, melyben kéri, hogy az abesszin kormány költségére küldjön ki Abessziuiába nemzetközi megfigyelő bizottságot. A bizottság a helyszínen állapítsa meg, vajjon az abesszin hadseregnek van-e támadó jellege és a bizottság legyen hivatott majd megállapítani, hogy az esetleges háboruszkodást ki kezdeményezte?

Népszövetségi körökben az abesszin kormány kérelmét rokonszenvvel tárgyalják. De annál nagyobb feltűnést keltett Genfben az a hír, hogy a nékus tegnap a papi kar legidősebb tagjával együtt

hivatalosan is kihirdette a mozgósítási parancsot.

A Reuter-iroda egyik munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott az abesszin hadsereg egyik vezetőjével, aki többek között a következőket mondotta:

— A legfelsőbb haditanács legutolsó ülésén kimondta a hadsereg fellegyverzésének halaszthatatlan sürgősségét. Sajnos, az államkincstár nem áll olyan jól, hogy a fegyverkezési tervet minden akadály nélkül keresztülvihetnénk. Ágyukat nem tudunk nagyobb mennyiségben vásárolni, azonban az angol fegyvergyáraknál 250.000 puskát és többmillió töltényt rendelünk.

A Reuter munkatársa egyébként úgy tudja, hogy

az egy milliónyi abesszin hadseregnek mindössze a felét tudják csak lőfegyverrel ellátni.

A hadsereg másik fele mindössze kardok és lándzsák felett rendelkezik.

lehetőségét hangsúlyozták, azt bizonyítják, hogy előzékenyek kívánnak lenni Olaszországgal szemben, feltéve, ha Olaszország lemond katonai terveinek keresztülviteléről. Az olasz küldöttség vezetője ma kijelentette, hogy Olaszország nem lép ki a Népszövetségből, ha nem kényszerítik erre. Ilyen kényszerítő körülménynek tekintenek például a Szezi csatorna elzárását.

A Reuter iroda jeruzsálemi levelezője szerint a közel- és középkeleti arab körök az angol álláspont mellé állanak, ha az olasz—abesszinviszály komoly fordulatot venne. Ibn Saud kijelentette, hogy az arabok mindenben támogatják Angliát és Abesszinia nem vesziheti el felségjogait.

Fuad egyiptomi király ma az alexandriai kikötőben megszemlélte az angol hadihajókat.

Az angol hajóflotilla a Földközi tengeren a fenyegető háborús helyzetre való tekintettel beszüntették a hajójáratot és utasítást adtak hajóiknak, hogy inkább a kontinens megkerülésével tegyék meg az utat. Erre már csak azért is szükség van, mert a biztosító társaságok azoknak a hajóknak biztosítási díját, amelyek a háborús zónát érintik, erősen felemelték.

Az Echo de Paris szerint a III. internacionálé a londoni munkásságnak utasítást adott, hogy erélyes magatartást tanúsítson az Olasz-

ország ellen fogantatandó megtorló rendszabályok tárgyában. Az angol kormány még nem vitatta meg a rendszabályok módosításait, de már utasítást adott az érdekelt minisztériumoknak, hogy dolgozzanak ki tervezeteket a megtorló gazdasági intézkedésekre vonatkozóan. Az angol kormány két szempontot vesz figyelembe:

1. A megtorló rendszabályokat egyetemlegesen fogantatásuk, Arról szó sem lehet, hogy ezeket a rendszabályokat egyedül Anglia hajtja végre.

2. Anglia abban az esetben is mindent elkövet a békítés érdekében, ha megtorló intézkedések alkalmazására kerül sor. London azonban ragaszkodik ahhoz, hogy a tárgyalásokat továbbra is a genti keretek között folytassák.

Az angol munkásság követeli a megtorló intézkedéseket

Az abessziniái viszály az angol munkásmozgalom súlyos válságához vezetett.

A világbéke legelszántabb hívei elfordultak a pacifizmustól. A bárányokból vért szomjazó farkasok lettek. Pedig hát Angliában a munkáspárt volt a pacifista-mozgalom előharcosa. Az általános fegyverkezést, az összes nemzetekkel való megegyezést,

a véderőre fordított költségek beszilintését követelte.

Pár hónappal ezelőtt még egyszerűen örültek tartották volna azt, aki megígérte volna, hogy a szociálisták valamikor a háborút fogják — követelni. Most ez bekövetkezett...

A munkáspárt zöme az Olaszország ellen való megtorlás legélesebb alkalmazása mellett foglalt állást. Ha a gazdasági megtorlás nem bizonyulna elegendőnek, katonai megtorlás alkalmazását követeli Olaszország ellen. Az angol munkásság vállalja a háború kockázatát. Szerinte ha a Népszövetség most meghátrál,

a háborús veszély állandósul, az Imperialista törekvések elől leomlik az utolsó gát is,

ez pedig még rosszabb — mint a háború. Így érvel a „Labour Party” többsége. Ez az álláspont győzedelmeskedett a szakszervezetek iz-

galmas kongresszusán. Az öreg Lansbury kétségbeesve küzd a háborús áramlat ellen. Ő azt mondja, nincs háború, mely jogosult volna. A Népszövetség feladata nem lehet a megtorlás. A Népszövetségnek a háború okait kell megszüntetnie. Anglia járjon elől a példával. Helyezze gyarmatait és a protektorátus alatt álló területeket a Népszövetség fennhatósága alá. Az angol szuverenitás alá tartozó vízi utakat bocsássa a Népszövetség rendelkezésére s valósítsa meg a teljes leszerelést. Véleményével nem áll egyedül Lansbury. Sir Stafford Crisp, a párt legifjabb vezére, még tovább megy. Szerinte

az angol munkásság sohasem támogatja a kapitalista kormányzatot.

Az angol Imperializmus küzdelmében az olasz Imperializmus ellen — az angol nép érdektelen. Az igazi harc az országokon belül dől el... Sir Stafford Crisp mögött állanak a „Socialist League” értelmisége. De ellene sorakozik fel kétféle háromszáznyolcvanöt ezer munkás szavazata. Ennyi szavazat esett a szakszervezeti kongresszuson a háborús határozat mellett. A pacifisták százhetvenhétezer szavazatukkal törpe kisebbségben maradtak. Csak a lancashire szövömmunkások tartottuk ki a régi felfogás mellett...

A szavazatok milliói elnyomták a kétségbeesés hangjait.

— Menjek most vissza a fiaimhoz és mondjam meg nekik, hogy induljanak a háborúba a — Népszövetségért? — kiáltotta egy öreg munkás.

Egy fiatal szabónő zokogásba tört ki:

— Csak azért hoztok ilyen határozatokat, mert őrögek vagytok, én a fiatalság nevében beszélek. Anglia munkásiflusúja irtózik a háborútól. Az őrögeknek nincs joguk, hogy döntsenek millió és millió fiatalember élete és halála fölött!

Egy walesi munkás

előtt karja csonkját rázta a szakszervezeti vezeték felé:

— Egyszer már háborút kezdtünk... most megismétlődik?

A hangulat olyan izgatott lett, hogy Sir Walter Cürrie, a szakszervezetek elnöke, kénytelen volt szünetet elrendelni.

A szünet alatt az ellenzék nagyrészt lefegyverezték.

Az angol munkásságnak a háborút is vállalnia kell. — ha ezt követeli a világbéke érdeke! — ez az álláspont diktálta a közel hárommillió mindenre elszánt szavazatot...

A szakszervezetek kongresszusát a napokban követi a munkáspárt kongresszusa. Ezen Lansburynak kell előkölnie. Az öreg munkásvezér ismeri a párt hangulatát. Tudja, hogy még élesebb határozatok várhatók, mint a szakszervezeti kongresszuson. Ezeket a megtorlást követelő és

háborút kockáztató határozatokat neki kellene kihirdetnie.

Ez arcücsapás volna mindannak, amiért egy hosszú életen keresztül küzdött. Nem tudja, nem akarja vállalni. Inkább félreáll. A munkásmozgalom pedig ekkor vezér nélkül marad. Sir Stafford Crisp, aki követője, szintén lemondott. A munkáspárt felsőházi vezére ugyancsak nem akart a helyén maradni. Sőt már arról is beszélnek, hogy az egész Socialist League kivált a munkáspártból.

A munkáspárt nagyobb válság előtt áll, mint évekkel ezelőtt MacDonald és Snowden kilépésekor. Most az egész angol munkásmozgalom jövője dől el. Mussolini leghatalmasabb ellenfelét, az angol szocializmust történelmi választás elé állította.

Consum és Inlesnirea könyvével minden cikket SZÉKELY Divatáruházában, készpénzárón vásárolhat színházzal szemben. 5368

Ha az ember őszinte..!

Irtta: HENRY FALK

Nagyon szeretem Robert barátomat és éppen ezért ugyancsak megijedtem, mikor a minap délután a szokott aperitif időben felszemén fekete kötéssel jelent meg és a homlokán is keresztibe ragasztott tapasz vöröslött.

— Mi történt? — lődtem fel — megverkedtél?

— Nem öregem, sokkal rosszabb történt velem. Megvertek... vagyis jobban mondva, összekarmoltak. S még hozzá, tudod ki? ... soha ki nem találád... a tulajdon feleségem!

— A feleséged?! ... — álmélkodtam — de hiszen mindig azt hangoztattad, hogy a világ legszelidebb leggyöngédebb teremtese és hogy tíz év óta, mióta együtt vagytok, a legtökéletesebb egyetértésben élték!?

— Így is volt... csak hogy a sors szereti megtréfálni a kegyeltjeit... vagy talán nem szereti a tulhosszantartó békességet. Mert hiszen az egészben az a legmulatságosabb, hogy az én gámbellekű kis feleségem azért akarta kikaparni a szememet, mert nagyon őszinte voltam.

— Hihetetlen!

— Hát, hogy okuj jóvendő házaseletemben, majd mondjam el ezt az én tragikomikus esetemet! ... A héten egyik este, vacsora előtt a dolgozószobámban ültem és a gyárigazgatóm jelentését tanulmányoztam. Mellettem feküdt a bejegyzési könyvem, ahova a pontos címeket szoktam bevezetni. Denise, mint rendesen, jött jelenteni, hogy a vacsora kész, megcsókolt és míg én, türelmét kérve, végigolvastam a jelentést, ott kíváncsiságotól köpölyödtem. Egyebek között a bejegyzési könyvet is átlapozta és egyszerre, ujjával egyik névre bokve, nevetve kérdezi:

— Miért van ez a név megjelölve?

A megjelölt név és cím „Adrienne Courier, Navarin-uca 39” volt.

— Mutasd csak, fiam... — és szórakozottan nyultam a könyv után — á, igen... már emlékszem, gép- és gyorsírósnak jött ajánlkozni...

— Talán arra is emlékszel, hogy milyen volt? — folytatta egyre mosolyogva.

— Hogyne! ... fiatal volt és elég csinos.

— Uuugy! ... és hogy történt, hogy ezt a szép és fiatal hölgyet még nem is említetted? ...

— Miért említetted volna? — és bármilyen ostobán hangzik, elvörösödtem — az egész dolog lényegtelen.

— Eddig mindig elmondtad, ha egy új alkalmazottat fogadtál fel...

— Csak hogy őt nem fogadtam fel... — és most egyszerre ráeszmélve, én is felnvettem és megfogtam Denise kezét — mondd, fiacskám, csak nem vagy féltékeny?

— Ó, nem!... de szeretek mindent alaposan tudni.

— Hát kérlek!... Ha annyira ragaszkodsz az alapossághoz, tudd meg, hogy ezt a fiatal nőt Pierre Dupont ajánlotta, akinek lekötelezettje vagyok, ahogy te is tudod. És éppen, mert nem tudtam elhelyezni, telefonáltam a bankom igazgatójának és ő helyezte el. Most hát mindent tudsz... vagy talán nem hiszed?

— Elhiszem, hogy azt az Adrienne kisasszonyt a bankodban helyeztetted el, de abban már nem vagyok egészen bizonyos, hogy a fiatal hölgyet csakugyan Pierre Dupont ajánlotta.

— Hallatlan!... ez a gyanakvás egészen szokatlan tünnet nálad, kicsikém!... Tudod mit, majd mindjárt itt előtted telefonálok Pierre Dupontnak, te majd tarthatod a másik kagylót és hallgasd a válaszát.

— Már ez nagyon kedves lesz... Tessék...

már is kezdheted! — és Denise maga nyújtotta át a kagylót. Most már csakugyan mulattatott a dolog. Felhívtam Pierre Dupont-t, ő maga válaszolt:

— Bocsásson meg, — kezdtem — hogy ilyen csekélységért zavarom...

— Kérem... parancsoljon! — hangzott a nagyon udvarias válasz.

— Hát kérem... itt áll mellettem a feleségem, aki mindenáron tudni kívánja, hogy csakugyan ön ajánlotta-e Adrienne Courier kisasszonyt gyors- és gépírósnak?

— Adrienne Couriert?... várjon csak kérem... — hangzott most jóval bizonytalanabban. Kis ideig senki se szólt a telefonba, csak valami furcsán éles hangszivajt hallottunk és egyszerre megint Pierre Dupont, most már heves, haragos hangját:

— Nem tudom, kiről beszél!... nem ismerem azt a nőt, a nevét se hallottam!

Elhallgatott, majd felkiáltott s mintha világosan hallottunk volna egy pofoncsattanást. Az összekötötés megszakadt, különben se folytathattam volna a telefonálást, mert Denise a tíz körmével nekemrontott: — Hazug!... gyáva!... nyomorult képmutató!... még azt mondtad, hogy rem ismered! Persze, mert a szeretődöt helyeztetted el a bankban!

— Most már érted, ugye, honnan erednek a sebesülések, De csak várj!... Most jön a java. Másnap Pierre Dupont fontott be hozzám dühösen: — Megörült azzal a tegnapi telefonálással... a feleségem mindent tud és válni akar,

— Denise szerencsére kevesebbrel is beérte, — sőt ajtotta Robert, célszerűen tapogatóva betapasztott homlokát — de belémvetett bizalma megrendült. Így legyen az ember őszinte a feleségéhez!

TATARESCU:**Akkor távozzunk, amikor megvalósítottuk programunkat**

A miniszterelnök beszédének hatása a belpolitikában — Nyilatkozat a kisebbségekről — Harcias hangulat a nemzeti-parasztpártban — Mihalache holnap nagy beszédre készül

A liberális párt háromszázezer tagját vonultatják fel Bucurestibe a nemzeti-parasztpárt monstre-gyűlésére

Politikai körökben élénk megbeszélések tárgyát képezi *Tatarescu* miniszterelnök Constantában tartott beszéde, amelyben a miniszterelnök kilépett eddigi rezerváltságából és nyíltan, rendkívül éles szavakban szembefordult az ellenzékkel, főképpen pedig az alkotmányos fronttal és a nemzeti-parasztpárttal. A miniszterelnök ugyanis az ország politikai pártjait két nagy csoportra osztotta. Az egyik csoportba tartozókról megállapította, hogy alkotmányos keretek között működnek és ezek közé sorozta *Iorga*, *Argețoiu*, *Goga*, *Iunian* és *Vaida-Voievod* pártjait.

— A másik csoport — mondotta a miniszterelnök — a gyűlölet és nyílt vagy titkolt agitáció mozgalmával akarja elérni célját, a kormánynak erőszak utján, nem pedig alkotmányos eszközökkel való megbuktatását. *Ide tartozik a nemzeti-parasztpárt, valamint az Averescu marsall és Brătianu Gheorghe vezetése alatt álló alkotmányos front is.*

Averescu marsallról és *Brătianu Gheorghe* ről megállapította a miniszterelnök, hogy hosszú ideig az alkotmány szellemével ellentétben működtek, most pedig egyszerre az alkotmány védőinek játszátk ki magukat. Az alkotmányos front felégeti azt, amit eddig imádozott és meggyalázza, amit idealizált.

— Amíg az alkotmányos front — mondotta a miniszterelnök — a furcsaság csiráját hordja magában, a nemzeti-parasztpárt az aggodalom elemét tartalmazza. Aggodalmat nem a kormány, hanem a nemzeti-parasztpárt vezetői számára, akik még kormányozni akarnak. Ami a nemzeti-parasztpárt által való utódlást illeti, *nyugodt vagyok, mert*

ez a párt néhány fontos államproblémát illetőleg félrelépett a kormányzáshoz vezető útról.

A nemzeti-parasztpárt nagy offenzívát indított a kormány megbuktatására és mozgalmá nem más, mint a *Korona* megszarolása és az erőszak módszerének alkalmazása ellenünk.

A liberális kormányokat nem lehet megbuktatni

Beszéde további részében a miniszterelnök élesen támadta *Maniu*t, akinek kormányzását katasztrófálisnak nevezte.

— *Maniu* — mondotta — a régenstanás idején szinte diktatori szabadsággal rendelkezett és mégis ő éneklj az okkult erők kupléját, amely erők megakadályozták volna abban, hogy az országot paradicsommá változtassa és a kulcsokat *Boila* *Romulus*ra bizza. *Maniunak, ha véleményét nem sikerült elfogadtatni, vizsgálta kellett volna vonulnia.* Most azonban akciót kezdeményezett, amelynek alapján a rágalmasz áll és amelyet az ország által eddig ismeretlen és türethetetlen hangnemben folytat le. *Ehhez Maniunak nincs joga.* Az országnak és a kormánynak ezt a magatartást vissza kell utasítania. A nemzeti-parasztpárt elrendelte haderejének Bucurestibe való mozgósítását november 14-re, amikor az ucca segítségével akarja megbuktatni a kormányt. A nemzeti-parasztpárt, a törvényesség és az alkotmányosság pártja az ország törvényes kormányt törvénytelen és alkotmányellenes eszközökkel akarja elűzni. Miért kell elmennünk? Mert le szállítottuk a közadóságok szelvényét, elhárítottuk az idegen ellenőrzést, bevezettük a mezőgazdaság megvédésének és az ipar fellendítésének politikáját, a háboru óta első ízben fegyverkezési programot valósítottunk meg, az ifjuságnak új fegyelmet adtunk, törvényt

hoztunk a nemzeti munka védelmére, a *Skoda-szerződés* módosítása révén egy milliárd lejt megtakarítottunk, hetvenkét megyében politikai osztagaink utépítő munkásokká változtak. *Válaszolok: nem megyünk!* A liberális kormányokat nem lehet megbuktatni.

Mi akkor távozzunk, amikor megvalósítottuk programunkat, amelynek alapján a korona és az ország bizalmát elnyertük.

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány jelenleg tárgyalásokat folytat külföldi kötelezettségeink megkönnyítése végett és a hadsereg felszerelésén fáradozik. Ilyen időpontban, amely nemcsak a kormány, de az egész ország szempontjából fontos, méltán megkövetelheti, hogy ne indítsanak elkeseredett harcot ellene.

— *Inkább hajlandók voltunk népszerűségünket kockára tenni — folytatta —, de eleget tettünk kötelességünknek és a belföldi kölcsön, valamint új adók révén megnyitottuk a lehetőséget hadseregünk fejlesztésére.* Felhasználom az alkalmat, hogy bejelentsem: a hadsereg felszerelésére nyújtott összegek elégtelenek és kérem fogom a parlamentet és az országot, hogy bocsássonak újabb forrásokat a nemzetvédelem szolgálatára.

Ezután azokra a hírekre tért át, amelyek szerint a kormány diktatúrát készítene elő. Erről a következőket mondotta:

— A liberális párt ellensége marad minden jobboldali vagy baloldali erőszakos elméletnek, mint ahogy ellensége minden gyűlöletet propagáló elméletnek, az osztálygyűlölet, vagy fajgyűlölet elméleteinek. Nacionalisták és liberálisak vagyunk.

— Nacionalizmusunk

nem zárja ki az ország kisebbségeinek együttműködését.

mig liberálizmusunk sohasem fogja jelenteni anar-

chia forrását. Ezért nem fogjuk tűrni, hogy a nacionalizmus nevében az országot polgárháborúba sodorják, vagy a liberálizmus nevében ürizet-nélküli pusztává változtassák.

A miniszterelnök azzal fejezte be beszédét, hogy az országnak három kívánsága van:

— *Béke, munka és rend.*

A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának holnapi ülése iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg politikai körökben. Pártkörökben biztosra veszik, hogy *Maniu*, aki ma éjjel érkezett a fővárosba, holnap résztvesz a központi végrehajtó bizottság ülésén. Az állandó választmány már ma reggel gyűlésre gyűlt össze. Az állandó választmány a holnapi végrehajtó bizottsági ülést készíti elő. *A ma reggeli ülésen megtárgyalták a miniszterelnök constantai beszéde után adódott helyzetet.* A nemzeti parasztpárt vezető köreiben igen harcias hangulat uralkodik és ez a határozottan harcias hangulat élénken visszatükröződik majd *Mihalache* holnapi beszédében. A legnagyobb ellenzéki párt vezérkara elhatározta, hogy tovább folytatja a kíméletlen kormányellenes offenzívát és általában az a vélemény, hogy szenzációs politikai fordulat várható. Az állandó választmány délután is ülést tartott és ez alkalommal az állandó választmányban megüresedett helyek betöltéséről tárgyaltak. Egyelőre csupán annyi bizonyos, hogy a *Vaida* távoztával megüresedett alelnöki tisztelet *Popovici* Mihailal töltik be és az így megüresedő főpénztárosi állásba *Ene Ernest*et helyezik. Általában igen lelkes hangulat uralkodik pártkörökben és minden vonalon arról beszélnek, hogy kíméletlen ellenzéki roham következik.

A kormányelnök ma hosszabb megbeszélést folytatott *Dinu Brătianu*val. Ez alkalommal főképpen a hadfelszerelés újabb kiegészítéséről tárgyaltak, különös tekintettel az e célt szolgáló alapokra.

November 14 . . .

A nemzeti-parasztpárt állandó választmánya mai második ülésén megállapította a központi végrehajtó-bizottság holnapra összehívott ülésének napirendjét.

A kormány a nemzeti-parasztpárt november 14-ikére tervezett monstre-gyűlését engedélyezte, de ugyanarra a napra a fővárosba hozza a liberális párt háromszázezer tagját, úgy, hogy a parlament megnyitását megelőző napon mindkét párt tömegei a fővárosban lesznek.

Az összeütközés elkerülése céljából szigorúan elzárják a két párt felvonulását és gyülekezésének területét és egyiknek sem engedik meg a felvonulást a királyi palota elé.

1000 méter

különböző női kabát- és kosztüm-szövetet vettem alkalmi áron, melyekből feltűnően olcsó hetet rendezek. Győződjék meg, vételkötelezettség nélkül.

Textil Central **NÉMETH** Textil Központ

Innitzer biboros hercegérsek ünnepélyes fogadtatása Budapesten

— A budapesti Pázmány Péter-egyetem jubiláris ünnepe —

Bécsből jelentik: Innitzer biboros hercegérsek ma *Sireit* szertartásmester kíséretében Budapestre utazott, hogy résztvegyen a Pázmány Péter tudományegyetem háromszázéves fennállásának jubileumi ünnepein. A hercegérsek elutazása előtt fogadta az Universal sajtóiroda szerkesztőjét, akinek a következőket mondotta:

— *Alig fordult még elő életemben, hogy olyan szívélyesen tegyek eleget meghívásnak, mint most, amikor résztveszek a budapesti jubileumi ünnepeken, amelyek alkalmával engem is díszdoktorrá avatnak.*

A hercegérsek este háromnegyed hét órakor érkezett meg a bécsi villamos gyorsal a kelenföldi pályaudvarra, ahova fogadtatására kivonult az államrendőrség egy dísz-szakasza,

harminc díszegyenruhába öltözött cserkész, valamint a postás-zenekar. Megjelent az állomáson *Seredy* Jusztinián dr. biboros hercegprimás, *Angelo Rotta* pápai nuncius, *Hennel* báró budapesti osztrák követ és számos egyházi, katonai és polgári méltóság. Amikor a hercegérsek az elsőosztályu kocsiából kilépett, felharsantak az osztrák himnusz hangjai. *Seredy* Jusztinián dr. biboros hercegprimás megölelte és két arcán megcsókolta a hercegérseket, aki ezután a pápai nuncius és *Hennel* báró üdvözlését fogadta, majd pedig dr. *Bitter* Illés cisztercita apát társaságában a hercegprimás autójában foglalt helyet és a cisztercita-rend Ibrahím-uccai székházába hajtatott. Itt *Werner* Adolf, a cisztercita-rend főnöke üdvözölte. A hercegérsek budapesti tartózkodása alatt a rend vendége lesz.

CÁRÁBUS

revüszínház nagy ószi turnéja

Az aradi színházban 1935. szeptember 29-én, vasárnap este 9-kor és d. u. 1/2 4-kor Hípp Hípp Hurrá! címen 2 felvonásos és 32 képes revü Óriási balett 60 balerínával. Jegyek elővételben Libraria Diecezáná és az előadás napján a színház pénztáránál kaphatók.

TÁNASE

igazgató vezetése alatt

Repülőgépen Berlinbe utazott Gömbös Gyula magyar miniszterelnök

A német kormány küldött érte repülőgépet — Hitler vezérkancellárral és a német vezető államférfikkal keres érintkezést a magyar miniszterelnök

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök fogadtatása Németországban

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök reggel 8 óra 55 perckor utazott el repülőgépen Budapestről Berlin felé azzal a repülőgéppel, amelyet a német kormány küldött eléje. A miniszterelnökkel együtt utazott Takács Bessenyei György követségi tanácsos, Mengele Ferenc miniszteri tanácsos, a külügyminisztérium sajtófőnöke és Szathmáry Emil őrnagy, szárnysegéd. A magyar kormányelnök bucsuztatásán megjelent a mátyásföldi repülőtéren Mackensen német nagykövet, a követség személyzetével, bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, Antal István dr. államtitkár és még többen. Gömbös Gyula háromnegyed nyolc órakor autón érkezett meg a repülőtérré. Néhány szóval üdvözölte a megjelenteket, majd nyilatkozott az újságíróknak is. Kijelentette, hogy a hivatalos közleményhez nincs hozzátenni valója. A német kormány külön repülőgépet küldött, amely őt Németországba viszi. Visszatérésének időpontját sem közölheti még, valószínű azonban, hogy a hét végén már visszatér.

A magyar miniszterelnök németországi látogatása mindenfitt a legnagyobb érdeklődést keltette és vele kapcsolatban helyt nem álló kombinációk láttak máris napvilágot. Teljes biztonsággal látszólagos, hogy Gömbös miniszterelnök csak eleget tett annak a viszontmeghívásnak, amelyet Göring porosz miniszterelnök már a múltban, a legutóbbi tavaszi vadászata óta annyiszor megismételt a magyar kormányelnök előtt, de amelynek Gömbös elfoglaltságára való hivatkozással mind-ezideig nem tehetett eleget. Most Gömbös visszaadja ezt a látogatást, de felhasználja az alkalmat arra, hogy nem hivatalos minőségben érintkezést keressen a német vezető államférfikkal is és így elsősorban Hitler vezérkancellárral, annál is inkább, mert Göring is látogatást tett annakidején a magyar kormányzónál.

Berlini jelentés szerint a magyar kormányelnök utazása nagy érdeklődést keltett Németország politikai köreiből és a világsajtó itteni képviselőinek sorában. Az utazással kapcsolatban a Berliner Tageblatt a következőket írja:

— 'A magyar miniszterelnök barátsági látogatása bizonyítja a német-magyar barátság állandó és nyugodt jellegét. Gömbös miniszterelnök a látogatás során meggyőződhet erről.

A Deutsche Allgemeine Zeitung a következőket írja: Üdvözöljük országunkban Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt, aki gyakran megmutatta, hogy különleges rokonszenvvel viseltetik irántunk. Első látogatása alkalmával a birodalmi vezérrel folytatott megbeszéléseiről híre járt annakidején, hogy az igazán szívélyes volt.

Az „Az Est” jelentése szerint Kozma magyar belügyminiszter néhány nap óta szintén Németországban tartózkodik. Ugy tudják, hogy a belügyminiszter Drezdába utazott már napokkal ezelőtt és az ottani Lahmann szanatóriumban áll kezelés alatt.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök csütörtökön délben megérkezett Insterburgba. Innen Bodenschatz alezredes, Göring porosz miniszterelnök első szárnysegédje elkísérte a Rominter-pusztán levő kincstári vadászlakhoz, ahol Göring porosz miniszterelnök fogadta. Gömbös Gyula szombati tartózkodik itt, míg szombaton Berlinbe utazik.

Bécsből jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök berlini utjához a bécsi lapok nem fűznek hosszú kommentárt. A lapok megállapítják, hogy ez az út nem érte a közvéleményt meglepetésszerűen, mert már hónapok óta előkészítették és már több külföldi lap be is számolt a tervről.

SZÉKRÉKÉDÉS ESTE HIZÁSI HAJLAM EGY GRAIN DE VALS MEGHAJT LEFOGYASZT

Agyonlőtték egy német diákot Jugoszláviában

Kommunisták támadása tizenhárom német diák ellen

Belgrádból jelentik: A berlini egyetem 13 hallgatóját, akik kiránduláson voltak Jugoszláviában, kommunisták megtámadták. Az egyik német diákot fegyvergyólyóval megsebesítették. A támadók közül négyet letartóztattak.

A lövöldözés ügyében ma kommuniké adtak ki. Eszerint szeptember 24-ikén 23 órakor Pogrociába érkezett tizenhárom német diák hat jugoszláv diák kíséretében. Ezek Bécsámenen át autobuszon Petyre akartak kirándulni. Amikor Bécsámenbe érkeztek, hét kommunista fiatalember körülvette az autót és rohadt gyümölcscsel kezdte dobálni a diákokat, majd pedig így kiáltottak: „Le a fascizmussal!” Egy Petrovics Milutin nevű diák ekkor revolvért rántott és a támadók felé lött. A golyó azonban nem talált és amikor Petrovics el akarta

tenni a revolvért, az véletlenül elsült és a golyó az autobuszban ülő Mackensen Ottó német diák gyomrába furódott. A diákot azonnal kórházba szállították. Petrovics Milutin és a hét kommunistát pedig letartóztatták.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a támadók kommunista diákok voltak, akiket kommunista magatartásuk miatt kicsaptak az egyetemről. Von Herren belgrádi német követ, miután a szerencsétlenségről értesült, orvosprofesszort küldött a megsebesült Mackensen Ottó megvizsgálására. Az orvostanár azonban későn érkezett, mert Mackensen Ottó csütörtökön este meghalt. Magánforrásból származó értesülésünk szerint az elhunyt diák nem volt rokona Mackensen budapesti német követnek.

mindenfélől

Egy 15 éves japánleány a világ legfiatalabb állomásfőnöke

Inako Suzuki kisasszony, egy 15 éves japán leány, a világ legfiatalabb állomásfőnöke. Inako Suzuki a Mie nevű japán tartomány Scho nevű falujában fönkösködik. A bátor fiatal kislány reggel fél hatkor kezdi meg a szolgálatot és este tízkor fejezi be, amikor is az utolsó vonat elhaladt az állomásról. Inako Suzuki minden segítség nélkül látja el terhes szolgálatát és igen érdekes módon jutott állásához is. Apja egyik alapítója volt a helyi érdekű vasúttársaságnak. Édesapja tönkrement és a vasút vezetősége szánalomból megtette az öregurat állomásfőnöknek Scho faluba. Nemrégiben azután megbetegedett az öreg ember és valószínűleg látszik, hogy nem is veszi át meggyőzően a szolgálatot, hogy el ne vesszen az állás, 15 éves leánya ugrott be helyette és oly kitünően tölti be a nehéz pozíciót, hogy valószínűleg véglegesítik is állásában.

Hogyan segítik elő a tudományos fejlődést Moszkvában

Egy Ramsin nevű orosz tudóst tízévi száműzetésre ítélték és a Jeges-tenger egyik szigetén kellett a büntetését kitöltenie. Ramsin a fogságban egy új gőzturbinát talált fel és jutalmul nemcsak szabaddá helyezték, hanem igen fontos pozícióba osztották be.

Földbirtokreform Mexikóban

Mexikóban véres csata zajlott le Lagoja város közelében nagybirtokosok és földigénylő parasztok között, mert a nagybirtokosok nem akarták megengedni egy birtok felosztását. A csatában tizenhat ember meghalt és harminc súlyosan megsebesült.

Hat világrekord

Rómából jelentik: Biseo repülővezéres hatalmas bombavető repülőgépen Róma közelében hat óra tizenöt percig tartó repülést végzett. Ez idő alatt hat világrekordot javított meg. Ezer kilométer ávon 590 kilós megerheléssel 390 kilométeres óránkénti sebességet ért el. Ebben a kategóriában a rekordot eddig a németek tartották 347 kilométeres óránkénti sebességgel. Biseo ezerkilométeres távolságon és 2000 kilós megerheléssel szintén 390 kilométeres sebességet ért el s ezzel megjavította az angolok 308.500 kilométeres világrekordját. Kétezer kilométeres távon 500, 1000 és 2000 kilós megerheléssel 380 kilométer óránkénti sebességgel megjavította a kanadaiak által tartott 307.234 kilométeres világrekordot.

Angol tudósok drámai szöveget a légi hadviselés ellen

A Nemzeti Békatanács Anglia legkiválóbb tudósainak nyilatkozatát teszi közzé, mely a legélesebb szavakkal itéli el a légi hadviselést. A tudósok kijelentik, hogy repülőgépek használata a polgári lakosság elleni bomba- és gáztámadásra a tudománnyal és iparral üzött legbarbárabb és legfelháborítóbb visszaélés, amelynek nincs példája az emberiség történetében és amely rövid idő alatt az egész civilizáció megsemmisítéséhez fog vezetni. A kormány által tervezett „passzív védelem” — mint gázmentes, de nem bombamentes fedezékek, olcsó gázálarok — semmi biztonságot nem nyújtanak. Pusztán páncélos betonfedezékek és légmentesen zárt védőruhák tekinthetők komoly védekezésnek, de ez elviselhetetlen anyagi terhet hárítana az államra. Ezért csak a légi hadviselés teljes betiltása mentheti meg a civilizációt. A nyilatkozat aláírói között szerepel Sir Gowland Hopkins, az Angol Tudományos Társaság volt elnöke. Sir Daniel Hall, a földművelésügyi minisztérium tudományos szakértője, Frederick Soddy, a vegyészet tanára az oxfordi egyetemen, Julian Huxley és Bertrand Russel tanárok és több nemzetközi hírű tudós.

Borzalmas családi tragédia

Malántékonlőtte férjét, tízéves fiát, majd mellbe lőtte magát egy sebisi kereskedő felesége

Az idegbajos uriaszony előbb csak önmagát akarta megölni és később határozta el, hogy kiirtja családját — Aradra hozták a tragédia áldozatait

Vértfagyasztóan borzalmas családi dráma színhelye volt ma a reggeli órákban az aradmegyei Sebis község. A dráma középpontjában a környék egyik legtekintélyesebb kereskedőcsaládjá áll és amikor ezeket a sorokat írjuk, a három áldozat az aradi Posgay-szanatórium betegszobáiban viaskodik a halállal. A szanatóriumi folyosókon sápadt arcú, reszkető rokonok várakoznak, összerendeznek minden ajtónyitásra, fojtott asszonyi zokogás tölti meg a levegőt. Odabenn a csukott ajtók mögött pedig egy tegnap még egészséges, tervekkel telített család három tagja vergődik a betegágyakon, a küszöbön pedig ott várakozik a Kaszás, amely tudja, hogy nemsokára aratása lesz.

A családi dráma lefolyásáról az alábbi részleteket közölhetjük:

Arnyék vetődik a családi boldogságra

Panyik Andor jó módu, régi kereskedő Sebisben. A Panyik-cég mindig egyike volt a környék legerősebb és legkorrektebb cégeinek. Panyik Andor képviselte Sebisben az aradi Nagy Farkas-féle cukorlerakatot, továbbá sólerakata is van és ezzel a két fontos cikkel ő látta el az egész környéket. Panyik a lehető legboldogabb családi életet élte és a házaspár boldogságát betetőzte egyetlen gyermekük, egy 10 esztendősi kisfiu. A zavartalan családi boldogságra az utóbbi időben egy váratlan, balsejtelmes árnyék vetődött. Panyikné ugyanis súlyos idegbajt kapott. Férje megpróbálkozott mindennel, hogy feleségét kigyógyítsa, legutóbb Buziásra küldte az asszonyt, a betegség azonban egyre jobban elhatalmasodott és mint mondiák,

Panyikné legutóbb már öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott.

Kijelentéseit azonban nem vették komolyan és senki sem gyanította, hogy a szerencsétlen asszony betegsége borzalmas tragédia okozója lesz.

Tegnap az asszony még résztvett az üzleti munkában, a legcsekélyebb jellel sem árulta el, hogy milyen borzalmas tervvel foglalkozik.

...Egy üveges szem bámul ki az ablakon...

Az itt következőkhöz tudni kell, hogy Panyikék házában van elszállásolva az udvari épületben a sebisi csendőrség. Reggel hat óra lehetett, amikor a csendőrök ébredezni kezdtek. Az ineni csendőrmester kiment az udvarra és amint véletlenül Panyikék lakása felé tekintett, valami egészen különös, grand guignol-dramákba illő látvány tárult eléje.

A lakás udvarra nyíló ablakánál ott állott Panyik. Arcát, amely teljesen kifejezéstelen volt, szorosán az ablaküveghez szorította. Üveges szemei értelmetlenül meredtek a semmibe, a szája zavaros, összefüggéstelen szavakat mormolt, a kezeivel pedig az ablak zárját próbálta féltetőlni. A nyaka, a ruhája merő vér volt.

A csendőrmester fellármázta legénységét, a csendőrök feltörték a lakás ajtaját és behatoltak a szobákba. Vérfagyasztó látvány tárult eléjük. Az udvarra nyíló szobában az ablakhoz támaszkodva ott állott Panyik Andor, akinek fejéből ömlött a vér. A férfi teljesen öntudatlan volt, de kezeivel még mindig az ablak závár-

jánál keresgélte. A csendőrök innen az ebédlőbe mentek és itt még irtózatossabb látvány fogadta őket.

A földön vérben uszva, ott hevert Panyikné, kezében pisztoly, nem messze tőle arccal a földre bukva, ugyancsak véres tócsáktól övezve, a kis 10 éves Tibor.

»Magammal vislek benneteket...»

A megrendítő dráma színhelyére a hatóságok képviselőin kívül nemsokára megérkezett dr. Feier sebisi orvos, aki a súlyosan sebesülteket első segélyben részesítette. Értesítették a család rokonságát, amely a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta a tragédia hírére. A család tagjait két autóval hozták be Aradra. Az első autó Panyikot hozta be a kereskedő régi barátja, Papp András kíséretében. A szomorú menet másik autójában a kereskedő feleségét és kisfiát helyezték el és az autóban Panyik két sógora, Schmidt Ferenc és Rónai Lajos foglaltak még helyet. A sebesülte-

SÁMSON

URI SZABÓ
STR. ALEXANDRI.

Őszi és téli szövetujdon-
ságai megérkeztek! 5435

SZABÁS A LEGUJABB DIVAT
SZERINT! Elsőrangú kidolgozás!

Aki előre látta a tragédiát . . .

Beszéltünk Wagner Antallal, a Panyik Andor-cég segédjével, aki a következőket mondotta a borzalmas tragédiáról:

— Reggel éppen nyitni mentem az üzletbe, amikor a kisinas már messziről azt kiáltotta felém, hogy „Panyik ur agyonlőtte magát”. Ekkor még csak egy öngyilkosságról tudtak. Legelőször ugyanis Panyikot látták meg, akinek úgy látszik, súlyos fejlődése ellenére még volt annyi ereje, hogy a szoba ablakáig vánszorogjon. A hármass tragédiát csak akkor tudtam meg, amikor a lakáshoz értem.

Panyik, tudomásom szerint, egyike a község legjobb módu kereskedőinek

és boldog családi életet élt. Az asszony azonban egy esztendeje idegbajos lett, legutóbb is két hónapig kezelés alatt állott Aradon. Legutóbb egyre hajtogatta, hogy öngyilkos lesz.

Ezeket mondotta Wagner Antal, a szanatóriumi folyosón, ahol sápadtarcú, reszkető arcú hozzátartozók várják az értesítést bentről. Odabenn a betegszobákban pedig három emberi élet viaskodik a halállal és ha csak csoda nem történik, kettő közülük már nem éri meg a holnapot.

Panyik Andort és a kis 10 esztendősi Panyik Tibort még a délután folyamán megoperálták. Állapotukban az egész délután folyamán nem állott be változás. A tüdőlövést szenvedett Panyikné még a kora délutáni órákban magához tért. Azóta nagy fájdalmakról panaszkodik, a tragédiáról nem tud semmit. Ugy az ügyészség, mint a csendőrség és az aradi rendőrség részéről ismételtlen érdeklődtek a dráma áldozatainak állapota iránt, kihallgatni azonban nem lehetett őket.

Ma este negyed kilenc órákor orvosi konzilium volt a szanatóriumban, amelynek befejeztével

két a Posgay-szanatóriumba hozták, ahol azonnal megvizsgálták őket. A vizsgálat le-sújtó eredménnyel végződött.

Megállapították, hogy Panyik és kisfia koponyalövést kaptak és állapotuk reménytelen.

Ugyancsak életveszélyes Panyikné állapota is, aki két golyót eresztett a mellébe, a golyók átfurták a baltüdöt, a szívet azonban nem érintették. Az asszony életbenmaradására éppen ezért még van némi remény.

A megindított vizsgálat rövidesen megvilágította a rémes családi dráma hátterét. Az egyik asztalon ugyanis levelet találtak, amelyet az asszony irt tettének elkövetése előtt.

„Betegségem miatt menekülök a halálba — írta a szerencsétlen asszony. — Nem tudok megválni tőletek, magammal vislek benneteket...”

Családi örökség

A borzalmas tragédiát a következőképpen rekonstruálták: Panyiknéban a reggeli órákban megérlelődött borzalmas tette. Megírta bucsusorait, amelyekből arra lehet következtetni, hogy előbb csak ervedül akart a halálba menekülni. Később azonban úgy döntött, hogy családját is magával viszi és akkor írta a levél második mondatát. Magához vette revolverét és rálőtt alvó férjére. A lövés zajára a kisfiu felriadt, menekülni próbált, az ebédlőben azonban az asszony utolérte és hátulról febelőtte. A szerencsétlen asszony azután önmaga ellen fordította a gyilkos fegyvert.

Az esetről értesítették Panyik Aradon élő nővérét, Gázik Andrásnét is, aki féláljultan fogadta a borzalmas tragédia hírére. A rokonok egybegyülekeztek a szanatóriumi folyosón, ahol megdöbbenve tárgyalták a tragikus eseményt, amely teljesen váratlanul érte őket. Valósággal érthetetlennek tartják, hogy mi készítette Panyikné borzalmas tettének elkövetésére. Más magyarázatot nem találnak, minthogy az idegbajos asszony pillanatnyi elmezavarában szánta el magát családja kiirtására. A vizsgálat egyébként megállapította, hogy Panyikné családjában örökletes volt az idegbaj és az asszony fivére, Murdics Miklós, egy évvel ezelőtt ugyancsak öngyilkosságot követett el Sebisben.

az életveszélyes állapotban lévő kereskedőn és a kisfiun újabb operációt hajtottak végre.

A tervek szerint, ha holnapig életben maradnak, úgy újabb műtét következik. Az orvosok mindent elkövetnek, hogy a dráma áldozatait megmentse, azonban alig valószínű, hogy Panyik és kisfia életben maradhassanak. Legtöbb remény Panyikné életbenmaradására van és megtörténhet, hogy éppen az éli túl ezt a borzalmas tragédiát, akinek halálvágya azt előidézte.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

A cigánybáró

Adolf Wohlbrück, Hansi Knoteck, Fritz Kampers

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Másodvirágzás

(Liebe dumme Mama)

Kitűnő zenés vígjátékláger.

Hermann Thimig, Luise Uilrich, Theo Lingon,
Leopoldine Konstantin, Gustav Waldau.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

SHIRLEY TEMPLE,

a világhírű közkezdvelt gyerekszár legújabb filmje:

Kacagó szemek

Jön: Táncozó dáma. A legk. prázia-
több, legpaza-
rabb revü-operett. Főszerepekben: JOAN BLON-
DELLI, RUBY KEELER, DICK POWELL.

HIREK

A győztes galamb

Mesebeli boldogságban tölti házasságát egy postagalamb és a felesége. Imádják egymást. Ugy élnek, mint a galambok. A férj májusban részt vett a páris-madridi postagalambversenyen. Galambné otthon maradt. Délre befut a boldogító hír: a férj megnyerte az első díjat. Nagy boldogság. Büszkeség és boldogság dagasztja galambné különben is tett kebelét. Az asszonyka finom magokat készít a győztesnek. Estére várja haza.

De nem jön. Mi ez? Tán fáradt a nehéz versenytől? Na, talán reggel...

De reggel se jön. Galambné — most már nyugtalanul — szárnyra kap és elröpül Madridba. Keresni a férjét.

Leszállás a spanyol fővárosban.

— A férjem? Mi történt imádkoztam férjemmel, — kérdezi lihegve.

— Oh, gratulálunk, gratulálunk! Első lett! megnyerte a nagy versenyt.

— De hol van?

— Hogy hol van? Hazarepült még tegnap. Biztosan már Párisban lesz.

Galambné szivdobogások és aggodalmak közepette indul vissza Párisba, át a spanyol hegységek fölött, át a francia határ fölött...

Egy rétfölött repül éppen, mikor lenn a gyönyörű zöld mezőn fehér, mozgó pontot pillant meg. Valami azt sugja neki, hogy le kell ereszkednie, megnézni, mi az a fehér kis pont.

A férje volt. Nagy csökölözés, gratulálás a rétfelvezén.

— Mondd, miért nem repültél egyenesen haza? Mit kalandoztál te itt a földön?

— Nézd, édes szívem, olyan gyönyörű idő van! Azt gondoltam, hazamegyek gyalog.

FEIKS JENŐ

— **ERŐS ÉJJELEI LEHÜLÉS.** Gyengülő délnyugati szél, egy-két helyen még záporosó, éjjeli erős lehűlés, a nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 20.29 és fél, London 15.15 és fél, Newyork 307.75, Milánó 25.13 és háromnegyed, Ámsterdam 208.07 és fél, Berlin 123.75, Prága 12.71 és fél, Varsó 57.90, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— **Megérkezett Aradra a nyugdíjak kiutalása.** Az aradi pénzügyigazgatóságra ma megérkezett a nyugdíjak kiutalása. A meghitelezés azonban a Banca Nationalához még nem költ meg és ezért a fizetések sorrendjének összeállítására nem kerülhetett sor. Abban az esetben, ha a meghitelezés pénteken megérkezik, a fizetéseket szombaton kezdik meg, ha pedig nem érkezik meg, akkor a fizetések megkezdésére előreláthatólag csak hétfőn kerül sor.

— **Fokozott adóbehajtás.** A pénzügyi év második negyede végéhez közeledik és a pénzügyigazgatóság közegei ezért fokozott ütemben folytatják az adóbehajtást. Az utóbbi napokban 64 fátgy került elővezetésre Aradon, összesen 2 millió 442 ezer lei értékben.

— **Ismét lezuhant és meghalt egy repülőhadnagy.** Tecuciból jelentik: Ma reggel Tecuciból érkezett jelentések immár a harmadik balesetről számolniuk be, amelynek áldozata egy katonai repülő lett. A repülőgép, amelyet Nitu főhadnagy vezetett, motorháza következtében lezuhant és összetört. A romok alól súlyosan sebesülten mentették ki Nitu főhadnagyot, a gép vezetőjét és Chitu főhadnagyot, aki kísérője volt. Mindkettőjüket a közeli kórházba szállították, de Nitu főhadnagy már szállítás közben kiszendetett.

— **Órlást tűzvész a londoni kikötőben.** Londonból jelentik: Az itteni kikötőben tegnap este óriási tűzvész tombolt, amelyet csak ma délben sikerült eloltani. A tűz tönkretett egy hétemeletes raktárházat és két uszályhajót, amelyek a raktár közelében horgonyoztak. A raktárépületben negyvenezer láda gummiáru és teakészletek voltak. Az oltás közben az égő raktár közelében felgyulladt anyag egy része felrobbant s a robbanás a környékbeli házak összes ablakait betörte. Több tűzoltó megsebesült és a kár több mint 1 millió fontra rug.

— **Az aradi AGIR vezetősége a polgármesternél.** Csütörtökön délelőtt tisztelgő deputáció kereste fel dr. Cotioiu Romulus városi interimár-bizottsági elnököt hivatalában. A küldöttség arra kérte a város vezetőjét, hogy támogassa jóindulattal az aradi kisipar létkérdéseit. Cotioiu Romulus dr. figyelemmel hallgatta meg a küldöttséget és ígéretet tett arra, hogy az aradi kisipar ügyeit továbbra is pártfogolmi fogja a városi közigazgatás területein.

— **Modern hamispénzgyárat leplezték le Budapesten.** Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Budapesten egy nagyszabású pénzhamisító társaságot leplezték le a rendőrség. A pénzhamisító társaság lengyel, csehszlovák és román ércpénzeket gyártott. Most sikerült a rendőrségnek megtakálni a társaság pénzverdejét. A Bezerédi-ucca 13-ik számú házában egyik pincehelyiségében találtak rá a pénzverdére. Kiderült, hogy a pincét néhány hónappal ezelőtt két titokzatos ember bérelte ki azzal, hogy ott gombokat fognak gyártani. Nemsokkal ezután vadonat új gépeket hoztak és azóta éjjel-nappal folyt a munka. A rendőrtisztek nagy meglepetéssel látták, hogy a hamispénzgyár milyen tökéletesen be volt rendezve. A hamis pénzt hidraulikus uton modern gépekkel állították elő. Tekintve, hogy a gépek nagy összegbe kerülhettek, a rendőrség azt gyanítja, hogy a pénzhamisítók mögött egy eddig ismeretlen pénzember áll, aki finanszírozza a vállalkozást.

— **Az aradi pénzügyigazgatóság második kerületi adóhivatalának élére** a nyugdíjba vonult Haász Gyula helyére Fera Ioant, a harmadik kerület eddigi vezetőjét nevezték ki.

A zsidóság ujéve

Az új buza betakarítva, a gyümölcsök beérték; péntek este kezdődik a zsidók ujéve. Ez az ünnep tele van sejtélemmel, reménységgel és örömmel. De az örömet a nagy nap komolysága hatja át. Ezen a napon itélkeznek az égiek emberek és sorok felett. Ki hal meg a jövő esztendőben, ki születik, ki lesz áldozata tűznek, víznek, betegségnek, gonoszságnak. A templomokban ősi zsoltárok csendülnek fel és ájtatos imák. A lakások virágdíszszel ékesek a zsidóság legszentebb ünnepén.

— **Szegénysorsu tanulók községi felségélyezése.** A belügyminiszteriumnak Aradra érkezett 28678- számú rendelete elrendeli, hogy az egyes községtanácsok költségvetésében növényirtásra felvett ezer leies tételeket fordítsák a szegénysorsu tanulók felségélyezésére. Aradmegye vezetősége ez értelemben küldött utasítást az aradmegyei községek vezetőségeinek.

— **Esernyős király.** Beszámoltunk arról, hogy Bárdos Artur 25 esztendősszínigazgatói jubileuma alkalmából Budapest színházi világa nagy szeretettel és rokonszenvvel veszi körül a Belvárosi Színház kiváló igazgatóját, aki annyi irói és színési tehetséget fedezett fel sikerekben gazdag pályafutása során. Nincs év, hogy Bárdos Artur színháza ne hozna valamilyen sorozatos darabsikert. A Belvárosi Színházban jelenleg az „Esernyős király” Fodor László és Ralph Benatzky nagysikerű zenés vígjátéka megy napról-napra táblás házak mellett.

— **Állandóan növekedik a járványos megbetegedések száma Aradon.** A városi főorvosi hivatalban a mai nap folyamán újabb vérhas-megbetegedést jelentettek, amely a Capitan Ignat-ucca 21- szám alatt fordult elő. Ezzel a város területén ápolás alatt álló vérhas-megbetegedettek száma negyvenkettőre emelkedett. Feltűnő, hogy ilyen nagyszámú vérhas-megbetegedés történt a város területén ez évben, mert hiszen az elmúlt évben az összes vérhas-megbetegedések száma mindössze 18 eset volt. A városi egészségügyi hatóságok az időjárás változásától várják a járványok megszűnését.

— **Dr. Boros Ernő** fogorvos rendelését újból megkezdte.

Rettenetes!

avagy: hogyan mesélte el a kötéltáncos élete legkritikusabb pillanatait...?

— **Hadjárat a kontárok ellen.** Az aradi munkafelügyelőség az utóbbi időben ismételtén is vizsgálatot indított kontárok leleplezésére. Miculacian, Ghiorocon és Zadarlacon több kontár asztalost leplezték le.

— **MA UL ÖSSZE UJRA AZ „ARADERT” MENTŐAKCIÓ VEZÉRLŐBIZOTTSÁGA.** Dr. Cotioiu Romulus városi interimár-bizottsági elnök az Aradi Közlöny nagy nyilvánossága után teszi közzé, hogy az „Aradert” mentőakció vezérlőbizottsága pénteken délután öt órakor a városháza közgyűlési termében ül össze. Az értekezleten elsősorban is azok az aradi vezetőegységek vesznek részt, akiket a legutóbbi ülésen a vezérlőbizottságba választottak be, de természetesen minden komoly érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

— **Halálozás.** Kesztenbaum Mór halmagiú kereskedő 71 éves korában csütörtökön hajnalban, hirtelen meghalt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz Halmagián.

— **Elgázolta a mozdony a paraszt-szekér utasait.** Brasovból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este fél 10 órakor Apata állomás közelében. A brasovi állomáson egy mozdonyt indítottak utnak, amely az apatai állomás közelében levő sorompónál elütött egy kétlovas parasztszekeret. Az összeütközés következtében a mozdony darabokra tört a szekeret és a benne ülők közül Dros Mária covasnaai asszony még a helyszínen meghalt. A szekérben ültek még Doros, a szerencsétlen Doros Mária fia és a szekér Kovács nevű tulajdonosa, akik mindketten igen súlyos sérüléseket szenvedtek. A helyszínre küldött bizottság megállapította, hogy a sorompó nem volt leeresztve, mert a pályőr nem kapott idejében értesítést a mozdony elindításáról.

— **Dr. Serban Gheorghe** kórházi főorvos, bőrgyógyász, szabadságáról hazaérkezett, újból rendel. Str. Cosbuc 5. szám alatti rendelőjében.

Oroszországi kisebbségek

genfi panasza

Genfből jelentik: A Szovjetoroszország határvidékein, így Azerbejdzsánban, Georgiában, Turkesztánban és Ukrajnában élő nemzeti kisebbségek a népszövetségi közgyűlés elnökéhez emlékiratot juttattak el, amely a többi között ezeket tartalmazza: Szovjetoroszországnak a népszövetségbe történt felvétele alkalmával tett ígéretei ellenére területükön továbbra is folytatódik a vallásüldözés és a lakosságának kényszer-telepekre való szállítása. Ukrajnában 150—200 kilométer szélességű védelmi övezetet létesítettek, az ottani földművelő lakosságot Észak-Oroszországba szállították és helyükbe északoroszországi földművelőket telepítettek be. A kollektív gazdaságok újjászervezése csak látszólag történt meg és a földműveseket továbbra is „modernizált jobbágyság” állapotában tartják. Ezeket a földműveseket állandóan éhínség fenyegeti. Az ugynevezett kulákok elleni harcot a legemberetlenebb alakban folytatják, különösen a Szovjetunió határvidékein.

— **Egy tréner — 200 leiert.** A labdarúgó csapatok valójában egy edzőt nyernek dr. V. Economu ismert sportújságíró „Football” című könyvével, melyet Bucurestiben, gazdag illusztrációs anyaggal ellátva adott ki. A vaskos kötet minden főbb könyvkereskedésben kapható 400 oldalon 200 képpel, ára kétszáz lei.

— **Vér-, bőr- és idegbajosok** igaznak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja s meregteleníti a gyomor-bélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja.

— **Nem lesz nagyáruház a Palace-kávéház helyén.** Ma délelőtt tizenegy órakor Domán Sándor, a Kereskedelmi Testületek Szövetségének elnöke és dr. Szöllösi Zsigmond főtitkár felkeresték Cotioiu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnököt, akivel közölték, hogy az aradi kereskedők körében aggodalmat keltettek azok a hírek, amelyek a Palace-kávéháznak nagyáruházra való átalakításáról szóltak. Cotioiu Romulus dr. válaszában kijelentette, hogy — bár ilyen tervezet érkezett a város vezetőségéhez — nézete szerint a Palace átalakításának kérdése nem lehet időszzerű, annál is inkább, mert a kávéház bérlőinek a várossal kötött szerződése csak esztendőnk mulva jár le. A városnak s a közönségnek különben is érdeke, hogy az említett helyiségben továbbra is kávéház működjön és az aradi kávéházak száma ne csökkenjen. Abban az esetben, ha ez a kérdés esztendőnk mulva felvetődne, akkor a város vezetősége természetesen a kereskedők véleményével összhangban fog határozni.

Leugrott a robogó vonatról

egy öt évre elítélt sighthell kommunista

Satumaréről jelentik: Izgalmas jelenet játszódott le ma reggel a Sighet—Satumare közötti vonaton. A vonatban hozták Szabó Zoltán sighthell munkást, akit kommunista izgatás miatt öt évre ítéltek a törvényszék és most, hogy az ítélet jogerőre emelkedett, Doftanába akarták szállítani.

Amikor a vonat Királyháza állomás közelébe ért, Szabó Zoltán hirtelen kiugrott a robogó vonatból.

Az ugrás nem sikerült és vérző fejjel terült el a sínek mentén. Azonnal leállították a vonatot, a súlyosan sérült embert visszavitték a vasuti kocsiha. Az utasok között egy orvos is volt, aki Szabó Zoltán súlyos fejszélét bekötözte.

A satumarei állomáson mentőautó várta a vonatot megérkezését. Szabót először a fogházba vitték, majd innen a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy koponyája több helyen betört és belső sérülései vannak. Szabó szuronyos fogházor felügyelete mellett a kórházban maradt ápolás alatt.

— A walesi herceg Párisban. Párisból jelentik: A walesi herceg Münchenből jövet a francia fővárosba érkezett.

— Elbucszott M. Constantinescu a pénzügyminiszterium tisztviselőitől. Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu, a Banca Nationala új kormányzója tegnap vett búcsút a pénzügyminiszterium tisztviselőitől.

— Az osztrák függetlenség kérdése. Genfből jelentik: Berger Waldnegg osztrák külügyminiszter, Laval francia miniszterelnök és Eden lord angol népszövetségi miniszter Genfben megvitatják az osztrák kérdést. A lapok értesülése szerint nem valószínű, hogy a Népszövetség állészakának bezárásáig az osztrák függetlenségre vonatkozó diplomáciai okmányt aláírják.

— Magyar frontharcosok Bécsben. Bécsből jelentik: A lapok értesülése szerint szombaton a frontharcosok nagyobb csoportja érkezik Bécsbe. A vendégeket az osztrák frontharcosok Österreichische Kameraden nevű szövetségének képviselőjében Fey biztonsági miniszter fogja üdvözölni. A magyar frontharcosok küldöttsége meg fogja látogatni az osztrák szövetségi kancellárt és a honvédelmi minisztert is.

— Tengeralfeltárók avatása Kieiben. Berlinből jelentik: Kieiben szeptember 27-én tengeralfeltáró flottillát avatnak fel. A flottillát Hitler Adolf birodalmi vezér és kancellár kívánságára Weddinger Ottó, a neves haditengerészetről „Weddingen buvárhajó flottillának” nevezik el. A flottilla az U. 7., U. 8., U. 9., U. 10. és U. 12 buvárhajókból és egy szerelvénycsónakból áll.

— Eiselsberg professzor a debreceni egyetem díszdoktora. Debrecenből jelentik: A debreceni egyetemen díszdoktorrá avatták dr. Eiselsberg Antalt, a kiváló bécsi professzort. Az ünnepségen a magyar tudományos élet számos előkelősége megjelent.

Nem enyhítő körülmény a féltékenység

A londoni bíróság halálra ítélte Bousle Henrik egykori angol vívóbajnokot, mert féltékenységi rohamában agyonlőtte szerelmét, Meek Hildát. A halálos ítélet indokolása szerint a féltékenység nem enyhítő körülmény.

— Megalakult az aradi sakkegyelet. Ma este tartotta meg alakuló közgyűlését a Dacia-szálló különtermében az aradi sakkegyelet. Az alakuló közgyűlésen nagyszámban jelentek meg a sakk aradi rajongói és hívei. Az egyesület a bucuresti-i sakkszövetség felszólítására jelent meg abból a célból, hogy a jövőben az aradiak intenzívebb módon vehessenek részt az országos és nemzetközi versenyeken. A mai alakuló közgyűlés a következő tisztikart választotta meg: Tiszteletbeli elnök: dr. Beles Eugen. Elnök: dr. Pascutiu Silviu. Igazgatóság: Dima, Bildhauer. Főtákar: dr. Olariu biró. Technikai bizottság: Halik, Dénes és Bizam. Ellenőrök: Abraham és Dietz. Az egyesület hivatalos neve: „Clubul de Sac din Arad”.

— Gyallay-Pap Sándor: „Fekete kalászk.” Arad közönsége jól ismeri már Gyallay-Pap Sándort, a költőt, aki a székely mezők robotos, verejtékes életét éneklé meg meleg szívekkel. Aradra új verskötetével érkezett meg, a „Fekete kalászk.”-kal, hogy személyesen ajánlja a vers szerelmeinek figyelmébe.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piata Avram Iancu.

— Szent a béke Jeritza Mária és első férje között. A Jeritza második házassága körül támadt bonyodalom, amely már-már botrányvá dagadt, tegnap hivatalos nyilatkozattal véget ért. A művésznő két ügyvédje és első férjének, báró Popper-Podhragy Lipótnak két ügyvédje írta alá és adta ki Bécsben a közös nyilatkozatot, amely szerint tökéletes megegyezés jött létre a két fél között mind válásuk, mind vagyoni jogi igényeik dolgában. „A házassági kötelek felbontása loyális beleegyezéssel történt, annál könnyebben, mert a házasságot amakidején a felek evangélikus templomban kötötték”, — állapítja meg végül a nyilatkozat.

— Elítélték az ékszerelvaj aradi asszonyt. Néhány hónap előtt a rendőrség letartóztatta özvegy Miklós Antalé, aradi asszonyt, aki a parkokban cukorkával magához édesgetett kisleányokat és kilopta fülükéből a fülbevalókat. Az asszony az ékszereket egy aradi kereskedőnek adta el. Ugy Miklósnét, mint a kereskedőt vizsgálati fogságba helyezték. Ma tárgyalta a bíróság az ügyet és a tárgyalásra tanuként beidézték még két aradi ékszerészt, akik szintén vásároltak ékszereket a tolvaj asszonytól. Az ügyesség a tárgyalás során mindkét tanu ellen vádat emelt. Dr. Gherman Dante, a kereskedő védője rámutatott arra, hogy ugy védené, mint a két ékszerész jóhiszeműen vette meg a lopott ékszereket. A törvényszék az ékszerelvaj asszonyt három hónapi és 22 napi fogházra ítélte, míg a kereskedőt és a két ékszerészt felmentette az ellenük emelt vád alól és mindössze 1000 leies bírságot állapított meg kihágás miatt, mint-hogy az ékszerészek nem jelentették fel a bűntödejében.

Az ember poklot csinál a földi mennyországból

Sir Richard Gregory, a híres angol csillagász, az angol tudományos társaság lakomáján mondott beszédében kijelentette, hogy az ember valóságos mennyországgá várszolhatná a földet, mert a tudomány hőkezelsége mindig újabb és újabb kincseket szór előle, de a káprázat és féltékenység, a mely egykor Kaint is testvérgyilkosságra ragata, gonosz célokra fordítja ezeket az adományokat. A civilizált ember alapösztönei kevéssé térnek el a vademberétől és ha a tudomány révén az óriások erejét szerezheti meg, akkor önző célokra fogja azt használni. A chlorint, amelyet szövetfehérítésre fedeztek fel, a háboruban gyilkos mérges gáznak használták, az aluminium-érc és vasoxidkeveréket, a thermitet, fém-hegesztéshez használták, mielőtt gyújtóbombákat készítettek belőle és a salétrom kitűnő műtrágya, nemcsak lőporalkatrész. Mindezeket eredetileg nem tömegmészárlásra találták fel és mégis a tudományt vádolják az ember visszaéléseiért.

— Soc. Carpatina Ardeleana — Czárán Gyula osztálya 29-én vasárnap, a következő kirándulást rendezi: Utvonal: Halta 10. Feredeu, Feredeu vechi, Valea varniti, Valea Chersca, Covasint. Indulás reggel 5 órakor a negyalfai villamossal, visszatérés este 8 órakor. Vezető: Beleznay Agoston. — Előkészületben: Baita-ra egy kirándulás. Előjegyzéseket Sándor Iván iroda vesz fel.

A hitömött váll alkonya

Most tartották meg a kenti herceg védnöksége alatt a férjédivat világtkongresszust. A kongresszuson, melyen lord Peerton Smiths elnökelt, a hollywoodi divattervezők élénk színű ruhákat mutattak be, így egyikük sötétlila ruhát színes mellényvel, ujtásait azonban a kongresszus leszavazta. A jövő évben főleg kétszoros, hegyesfazonú öltöny lesz a divat, kékeszürke, széles szürke csokozás anyagokból. A nadrág széles, csipőre dolgozott: övvel készítik. Az egysoros zakó a tavalyi divattal ellentétben nem lecsapott, hanem hegyesfazonú. A vállakat már nem tömök ki.

Kizárólag egysoros, rejtett-gombolású felső-kabát jön divatba, főleg kék és szürke színekben. A mintázott kabátzöveket idejüket multák. Igen finom szövésű gyapjuingeket hordanak. Ezeket az ingeket rávarrott gallérral készítik, a gallérokat félkeményre dolgozzák ki. A kemény színes gallérok eltűntek.

Az egész alacsony, keskeny karimdu, felhajtott szélű puha és fekete keménykalapot viselik. Sok sötétkék kalapot is lehetett látni. A cernaharisnyák teljesen eltűntek. Kizárólag gyapjuharsnyát viselnek. Amerika kivétel, mert Amerikában még mindig divat a selyemharisnya, hosszú harisnyát azonban sehosem hordanak, a nyakkendők nehéz selyemből készülnek, a csikozott, sötétkék színűek a divatosak. A tavaly nálunk annyira elterjedt gyapjnyakkendőket csak a sporthoz viselik.

A világ legkomolyabb orvosi folyóirata igy ír a „Gastro D” új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról.

Fenti címmel sorozatosan közzöltük a bécsi Childis Spital (Rockefeller alapítvány) által a Wiener Medizinische Wochenschriftben közzétett tudományos munkának kivonatát. Így megállapítható, hogy a „Gastro D” rendkívüli kedvező hatást fejt ki az emésztőszervek zavarainak összes eseteiben. Régen felismert tény, hogy az emésztőszervek zavarai szoros összefüggésben vannak a központi idegrendszerrel. Pawlov, a kiváló orosz tudós és iskolája alapmunkáikban felismerték a központi idegrendszer és az autonóm idegek közötti összefüggést is. Az emésztőszervek rendszeres és fiziológiai működése csakis eme kétféle idegrendszer megfelelő összeműködése mellett folyik le szabályosan.

Azonban mindeddig hiányzott az az ideális gyógyszer, amely nélkül nem érhető el tökéletes eredmény, azaz a szenvedők nem gyógyulhatnak meg. A nemrég Amerikában felfedezett azon gyógynövény, amelyből a „Gastro D”-t előállítják, hatalmas fegyvert adott az orvostudomány kezébe és így az eddig gyógyíthatatlannak vélt eseteket is sikerül tökéletesen gyógyítani. Bátran állíthatjuk, hogy a „Gastro D” a XX. század gyógytudományának egyik legnagyobb felfedezése. Dr. F. T.

A „Gastro D” gyógyszert 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: CSASZAR E. gyógyszerár: Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Tüzevész, amely ötven éve tart

Nem Jules Verne vagy Wells fantáziájában született meg a tüzevész gondolata, mely szakadatlanul tart ötven esztendeje. Ez a tüzevész valóság. 1884-ben kezdődött az Egyesült-Államokban. Hocking Valley-ban, New Straitsville és Shawnee között. Ebben az évben bányásztrájk tört ki Ohio államban. Egy éjszaka az elkéseredett bányászok felgyújtották néhány petróleummal megrakott kocsi s a lángoló kocsikat a tárnákba zúdították. Huszonnégy óra múlva az egész bánya tüzet fogott. Azóta mindmáig tart a földalatti tűz.

A szakértők becslése szerint ötven év alatt körülbelül 50 millió dollár értékű szén égett el, de a várható veszteség még nagyobb. A tűz lassan, de biztosan terjed. Nemrég egy gazda meglepetéssel vette észre, hogy hirtelen eltűnt a víz a ciszternájából. A jelenség okát keresve, rájött, hogy a tűz már a ciszterna alá is eljutott és gőzzé forralta az egész vizet. Egy faluban, mely már elég távol van az égő bányától, új elemi iskolát építettek. De kevés idővel az iskola megnyitása után a tanítók és a tanulók arról panaszkoztak, hogy kibírhatatlan hőség van az iskolában.

Megállapították, hogy a földalatti tűz már csak hat méternyire volt az épület alapjaitól. Az iskolát azonnal bezárták. A tűz eddig hiába próbálták eloltani. A mérnökök azt ajánlják, hogy a tűz-zóna körül furjanak alagutakat s tömjék meg iszappal. Ez megakadályozná a tűz továbbterjedését. Érdekes különben, hogy a bányászok közül, akik a tárnákat felgyújtották, soha nem tartóztattak le egyet sem. A rendőrség nem tudott nyomára bukkanni a tetteseknek.

— Agyonverte támadóját. Még hónapokkal ezelőtt Cherecean Gheorghené, siriai asszonyhoz betört Fluera Péter 64 esztendőös községbeli lakos, aki az asszony kocsi felszerelését akarta ellopni. Az asszony észrevette a betörést, rátámadt a 64 éves betörőre és az idős embert oly súlyosan megverte, hogy az a csendőrségen behalt sérüléseibe. A különös emberölési ügy tárgyalását azonban formai okokból október 17-re halasztották.

— Az aradi Magánírtviselők Egyesülete ez évben is megrendezi szokásos román, francia, német, angol nyelv kurzusait október 1-től kezdődőleg. Kérjük tagjainkat, hogy beiratkozás végett az Egyesület irodájában sürgősen jelentkezzenek, ahol a részletes feltételeket megtudhatják. Hivatalos órák délután 5-től 7-ig.

— Fekete papok palotája. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikknek, a mely Tolnai Világlapja új számában jelent meg.

— Magyar táncosnő kalandos útja a nagyvilágban. Egy híres magyar táncművésznő világszerte kalandos útjáról remek cikket közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és kitűnő tartalommal jelent meg.

A SZERELEM MISZTÉRIUMA a nőorvos görösövének üvegén keresztül

Mansfeld Ottó dr. egyetemi tanár szenzációs nyilatkozata az Aradi Közlöny számára a hormonok csodálatos szerepéről

Budapest, 1935. szeptember közepén.
(COPYRIGHT.)

A régi anatómiai atlaszokon csak a nyomukat találjuk meg elvéve azoknak a mirigyeknek, amelyek az ember születésétől kezdve egészen a halálukig termelik ama váladékaikat, — ezeket nevezi *hormonnak* az orvosi tudomány — amelyeknek harmonikus összműködése, egyenletes elosztása szabályozza életünk minden megnyilvánulását ezen a földön. Az újabb kor orvosi tudománya egyre behatóbban foglalkozik a hormonok problémáival, ma már nemcsak hogy meg tudják állapítani a hormontermelés elégtelenségét, vagy túltengését, különböző formákban el tudják juttatni az ember szervezetébe azt a hormont, amivel a természet takarékosan bánt. Az orvosi tudománynak az a része, amely a hormonok problémáival foglalkozik, korántsem mondható még tökéletesnek, aminthogy az orvosi tudomány tökéletessé a szó abszolút értelmében nem válhatik soha.

Ezen a téren azonban az utolsó pár esztendőben olyan korszakalkotó felfedezések történtek, hogy a közönséget minden esetre fokozottabb mértékben érdekli az: mit mond a hormonokról ennek a kérdésnek egyik világszerte ismert szaktekin-télye.

Budapest legnagyobb és legszebb kórházába, a kétezer ágyas *Uj Szent János* kórházba mentem ki azért, hogy a kórház szülő- és nőbeteg osztályának főorvosával, *Mansfeld Ottó dr.* egyetemi magántanárral, az európai hírű kitűnő orvos-professzorral erről a kérdéstről beszélgetést folytassak. A tanár ur a most megszünt Bakács-téri női kórháznak volt éveken át vezető főorvosa, a maga szakmájában nemcsak európai hírű szaktekin-tély, hanem elismerten jó hangzása van nevének Amerikában is, ahová nem is olyan régen profesz-szorának hívta meg az egyik legnagyobb egyetem. Órákon át beszélgettem a tanár urral erről a fe-lletes érdekes témáról és amikor most beszélgeté-sünkről beszámolok, valahogy úgy érzem, hogy *Mansfeld* professzor nyilatkozata az orvosi tudománynak és az ember életének olyan misztériu-maiba világít be, amelyek az ember számára sötét-ben maradt rejtelmek voltak mind a mai napig.

A hormon: a vér testőre

Mansfeld professzor ur érdekes nyilatkozatát a következőkben foglalhatom össze:

— Az emberi szervezetnek igen fontos részei a mirigyek. Hogy mennyi van ezekből, azt bajos pontosan megállapítani. Az eddig ismert mirigyek számát negyvenre tehetjük, de lehet hogy több van és nem okoz meglepetést soha, ha valamely észre nem vett mirigy fedez fel az orvosi tudomány. Vannak külső és belső elválasztó mirigyek.

Az ismertebb mirigyek közé tartoznak: a pajzs mirigy, a lép, a női ivarszervek, a mellékvese, az agyalapi mirigy, az úgynevezett hypophyse. Ezek váladékot termelnek, e váladék — ma még nem egészen tisztázott módon és uton — a vérkeringésbe megy át, szabályozza és befolyásolja az ember életének minden megnyilvánulását. Ezek a váladékok analízisre alkalmasak, magas összetételük kémiailag meghatározható és tisztában vagyunk már azzal, hogy ezeknek a hormonnak nevezett vála-dékoknak elégtelensége, túlteltsége, vagy az össz-működésükben beálló zavar nemcsak rendellenes-séget okozhat, hanem olyan betegséget is, amelyet a mirigyek működésének és a hormonoknak ismerete előtt nem tudott gyógyítani az orvos.

— A múlt század végén egy hetvenkét éves orvos, *Brown-Sequard* jött rá a hormonkezelésre. Különböző hormon kivonatokat fecskendezett be a saját testébe és ennek a kezelésnek soha nem várt eredménye lett.

Brown-Sequard felrisszult, megfiatalodott és visszakapta teljes munkabírást.

Ezek a kísérletek terelték az orvosi tudomány figyelmét a hormonkezelésre és az utolsó időben képesek vagyunk már az összes ismert mirigyek vála-dékaikat laboratóriumokban elkészíteni és ezeket eljuttatni az emberi szervezetbe.

Amit a tudomány pótolni képes

— Csak az utolsó években sikerült azonban olyan módszereket kidolgozni, amelyeknek alapján minden mesterséges uton készült kivonatról pontosan meg tudjuk állapítani, hogy tartalmaz-e va-lódi változatlan hatóanyagot. Ha ezt megállapíto-tam akkor már eljuttotam oda, ahova mint orvos el akarok jutni, gyógyítani tudok . . .

— Amióta az orvosi tudomány behatóan foglalkozik a mirigyek működésével és a hormonok-kal, azóta egymást érik a szenzációs szenzáció-sabb felfedezések. A nemrég elhunyt magyar származású híres prágai egyetemi tanár *Biedl* profesz-szor képes volt arra, hogy

a hypophyse hormonjának befecskendezésével törpéket növezzem meg

és terhességbe hozzon nőket, akiknél az orvosi tudomány akkori állása mellett nem lehetett gyer-mekáldásra számítani, *Sondeg-Ascheim* világhírű német professzor — az árjatorvény folytán kény-telen volt Németországot elhagyni és ma a jeru-zsálemi orvosegyetemen nyilvános rendes tanára a nőgyógyászatnak — ugyancsak hormonoknak eke-rebbe vagy háziyulba való beoltása révén teljes pontossággal meg tudja állapítani már tíz napos korában is a terhességet.

— Legszénzációsabb azonban — ha szabad ezt a szót az orvosi tudomány birodalmában hasz-nálni — az a felfedezés, hogy a női szervek mű-ködése, tehát a nőnek egész szerelmi élete nem is ezektől a szervektől függ, hanem egy olyan mi-rigytől, amely teljesen távol van a szerelmi élet színhelyétől és — az agyban székel.

Az agy csodálatos szerelmi motorja

— Ez a mirigy az agy alapon van, akkora mint a hüvelykujjam és az orvosi tudomány *hypophy-sinek* nevezi. Az orvosi tudomány tisztában van már azzal, hogy csak a hypophysis hormonjainak hatására indul meg a petefészek működése. A hy-

Önzetlen lovagi közbelépésért amputált láb a jutalom

— Egy ligeti féltékenységi jelenet hülönös fordulatai —

Budapestről jelentik: Az eset egy őszi éjsz-kán történt a ligeti Gundel bejárata előtt. A leg-szebb őszi éjszakák egyike volt, egyszerű hé-tköznap és a szerelmes párok nyugodtan „anda-loghattak” a dus lombozatu fák árnyékában. *Hardy Elek*, egy vállalat főtisztviselője is kettes-ben sétált, amikor a Gundel elé érve, egy kisebb társaság távozott éppen onnan, egy hölgy és két férfi. Meglehetősen izgatott hangon vitakoztak:

— Kikérem magamnak, ha kicsit itam is, azért mindent látam!

Az uriaszony izgatottan csillapította a két meglehetősen italos kísérőjét, mire az egyikük nekítámadt:

— Teveled majd otthon számolok!

A kis társaság izgatott szótárak közben ugy-látszik akaratlanul a fák közé került, ahol aztán a két férfi egymásnak inent, ütmi-vernii kezdtek egymást. Az asszony pedig csak sikoltzott:

— Laci az Istenért! Hugó, te megőrültél!

Hardy meghallva a nagy zenebonát, gyorsan elbucszott hölgyismerősétől és a fethelyre sie-tett figyelemre sem méltatva a magára hagyott partnernő méltatlankodását. Lovagias felbuzdu-lásában a két pofozkodó férfi közé vetette magát, akik egy pillanatra megdöbbenve szüntették be a közelharcot, majd ujult erővel egymásnak tá-madtak.

Az önzetlen lovag méltatlankodva kiabálta:
— De uraim! Önök igazán az erdőből jöttek! Legalább a hölgyre legyenek figyelemmel!

Hogy mi történt ezután, az még ma se egé-szen világos. Tény azonban, hogy a következő három perc után a közbeugrott főtisztviselő egy fa tövében összetört lábbal, kétségbeesetten or-dítva hevert a porondon.

A közelben járó szerelmes férfiak egyike rendőrt hozott, aki elsősorban intézkedett az esz-méletlen *Hardy* kórházba szállításáról, majd le-igazoltatta a verekedőket. Kiderült, hogy az egyi-kük *Koltai Hugó*, egy vidéki bérlő, a hölgy a fele-sége, a másik ur pedig *Scholz László* gyógyszer-rész, akik együtt jöttek fel Pestre a napokban, mint régi ismerősök, miután ugyanabban a vá-roshban éltek.

A szerencsétlen közbelépő a Rókusba került, ahol az orvosok megállapították, hogy vérmérgezés is komplikálja a lábtörést, amely miatt sürgős

Keresünk

gyakorlott, megbízható

gabonaraktárnokot.

5452

Ajánlatok „Szakavatott” jel-igére a kiadóba küldendők.

pophysistól függ nemcsak a nő magtalansága, ha-nem sexualis életének minden berendezkedése. A hormon összeállításából meg tudjuk állapítani az erotika hiányát vagy túltengését, az ember szerel-mi életének minden rendellenességét, de nemcsak meg tudjuk állapítani ezeket, hanem — *gyógyítani is tudjuk a bajt.*

— Hogy a természetnek mi célja volt azzal, hogy a szerelmi élet működésének motorját az agy mellé helyezze, azt még nem tudjuk, csak gyanítjuk abból a számos kapcsolatból, amely az ember ér-zelmi és értelmi működése között fennáll. Azt is tudjuk, hogy a hypophysis mirigy hormonjaitól négy dolog függ: az általános fejlődés és a test növekedése, az anyagcsere, a petefészek működése és minden, ami ezzel összefügg. Hogyan jut el az agyalap mirigyének hormonja a szerelmi élet cen-trumába? Ezt sem tudjuk még, csak sejtjük, hogy az agy egy gyomrocskába kerülve, innen az ide-geken fut végig, amíg eljut rendeltetési helyére. De lehet, hogy ezt az utat a véren és a nyirokmi-rigyeken át teszi meg. Ez még mind probléma, ami megoldásra vár. Ezt a titkot meg is fogja fejteni az orvosi tudomány, amely eljutott odáig, hogy pótolni tudja azt, amit a természet elmulasztott.

Beszélgetésünk végén nevetve mondta a tudós professzor: A hormonokkal való gyógyításnak elő-feltétele a helyes kórisme. A nő egészsége és szer-veinek helyes működése mintegy husz hormon, he-lyes keveredéséről függ. Meg kell állapítani, hogy a mirigyek összjátékában melyik játszik hamisan. A hamis játékot a jó karmester a teljes zenekarban nyomban megéri. Ez az én dolgom . . .

Paál Jób.

műtét vált szükségessé, még pedig radikális, hogy az infekció tovaterjedését megakadályozhassák.

Hardy Elek hat hét múlva került ki a kórház-ból, két mankón, az egyik lába áldozatul esett a lovagi beavatkozásnak.

Az ügynek a büntetőbíró előtt volt folyta-tása, de a bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy a két verekedő szándékosan tört volna a hivataln beavatkozó testi épségére. A felmentés után azon-ban *Koltai Hugó* a felesége nevében is részvétét fejezve ki, 2000 pengőt adott át *Hardynak*, a kór-házi költségekre s egy muliá beszerzésére.

A megrokkant lovag azonban nem elégedett meg az úgy ilyen elintézésével és polgári pert in-dított *Koltai* ellen, mint akinek a segítségére sietett a ligetben, mert a másik férfi meglehetősen ellátta már akkor a dolgát. A bíróságok azonban elutasí-toták a havi 300 pengő járadék iránti követelését, mert senki sem kérte őt fel a közbelépésre, így a következményekért egyedül ő felelős.

A kuria azonban új ítéletre utasította a táblát, mely ezután már méltányossági alapon még 1000 pengő megfizetésére kötelezte *Koltai* azzal az in-dokolással, hogy a ő érdekében jépett közbe és ennek folyamánya volt, hogy a ballábát elvesztette.

A butul sikerült lovagi beavatkozás ezzel a méla akkorddal fejeződött be.

Magyar győzelem a cellozó világbajnokságon

Rómából jelentik: A cellozó világbajnok-ság versenyei csütörtökön véget értek. Magyar-ország a versenyeken kitűnő eredményt ért el, amennyiben a hadipuskás ütős csapatbajnokság-ban első helyen végzett. Ez az eredmény annál értékesebb, mert a versenyzők ismeretlen terü-leten, ismeretlen puskával és ismeretlen kőszere-llyel nyertek. Az eredmény egyébként a következő: 1. Magyarország 2010 körrel. 2. Svédország 1963 körrel. 3. Lengyelország 1961 körrel. 4. Francia-ország 1910 körrel. 5. Norvégia 1905 körrel. 6. Svédország 1898 körrel. 7. Finnország 1891 kör-rel. A megfeszített verseny kimerítette a ma-gyar versenyzőket, akik a későbbi kisebb puská versenyen már gyengébben szerepeltek. Ennek végső eredményét csak pénteken számítják ki.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A világ termelése és kereskedelme 1935-ben

Az 1935. év végéhez közeledünk. Ha az eddig eltelt hónapok gazdasági eseményeit vizsgáljuk, nehéz megállapítanunk, hogy vajon még mindig a válság esztendejét tapasztaljuk-e vagy pedig azok a jelek, amelyek egyes gazdasági területeken mutatkoznak, a hosszabb ideig tartó fellendülés tüneteinek tekinthetők. Mértékadó adatok eddig az 1935. év gazdasági helyzetéről nem kerültek nyilvánosságra és ezért fokozottabb érdeklődésre tarthatnak számot azok az adatok, amelyeket az év első felének gazdasági eseményeiről a Népszövetség titkársága tett közzé. Ez a jelentés annál értékesebb, mert — mint éppen legutóbb jelentettük — nemrégiben adta ki a Népszövetség gazdasági jelentését az 1934. évről. Ez az újabb jelentés, amely a folyó év első felének helyzetét világítja meg, most összehasonlításokra is ad alkalmat.

A behozatal csökkenése

A jelentésből megállapítható, hogy a devizakorlátozások, az árbeviteli kontingensek, valamint a védvámok politikájának következtében a világ kereskedelmi forgalma 1935. első felében még mindig nem mutatott fellendülést. A világkereskedelmi forgalomban a kivitel ugyanazon a szinten mozog, mint 1934. első hat hónapjában, ugyanakkor pedig az import 1,5 százalékos csökkenést mutat. Ha az említett két év első három hónapját hasonlítjuk össze, akkor megállapíthatjuk, hogy arányban számítva az egyes államok által bevitt áruk értéke 1,6, míg az exportált áruké 2 százalékkal esett vissza. Egyes államszövevényeket tekintve, megállapítható, hogy Észak-Amerikában a bevétel 14, Ausztráliában és a környező szigeteken 13, Latinamerikában 12, Ázsiában pedig 5 százalékkal emelkedett. A bevétel forgalma Afrikában 1, Európában pedig 7 százalékkal esett vissza. A kiviteli statisztika Latinamerikában 4, Ázsiában 2 százalékkal javulást, míg Ausztráliában 9, Európában 4, Északamerikában 2, Afrikában pedig 1 százalékos visszaesést mutat.

Emelkedik az ipari termelés

Az ipari termelés az év első felében szinte minden államban emelkedett, Franciaország és Hollandia kivételével. Franciaországban az előző év hasonló időszakához viszonyítva 10, Hollandiában 9 százalékos a visszaesés. Az ipari termelés javulását egyébként a következő szám adatok tükrözik vissza: Olaszország 24 százalék, Egyesült-Államok 2, Chile 18, Németország 17, Magyarország 13, Japán 13, Svédország 11, Dánia 10, Kanada 9, Ausztria 8, Finnország 7, Norvégia 6, Anglia 6, Görögország 5, Lengyelország 4, Románia 2, Belgium és Csehszlovákia 1 százalék.

Az árindex hanyatlík

Az árindex az államok többségében az 1928-as index magassági rekordjához viszonyítva visszaesést mutat. Néhány államban — és ezek közé tartozik Románia is — az ipari cikkek árai jelentősen megrágtak. Ha az 1928-as árakat 100-nak számítjuk, akkor az index alakulását a következőképpen tüntethetjük fel: Lengyelország 68, Hollandia és Csehszlovákia 69, Franciaország 72, Belgium 74, Egyesült-Államok 77, Ausztria 79, Kanada 85, Németország és Spanyolország 95.

Az árak legnagyobb arányú emelkedése Japánban tapasztalható, ahol az 1928. év 100-as index-számával szemben az idén 159 az indexszám. A legkisebb áremelkedés viszont Olaszországban volt, ahol az index 102. A többi államokban az index a következőképpen alakult: Finnország 105, Magyarország 108, Anglia 111, Svédország 115, Görögország 122, Norvégia 124, Románia 130, Dánia 130, Chile 148.

Amint a fenti statisztikából kitűnik, az árak emelkedésében előkelő helyen vagyunk. A tél a külszöbön áll és most valóban időszerű lenne, hogy az illetékes és felelős tényezők mindent elkövetsek az árak további emelkedésének megakadályozása érdekében. Hosszúak oda ezek a tényezők, hogy a Népszövetség által összeállított legközelebbi statisztikának abban a részében, amely a drágulásról számol be, mi azon államok sorában szerepeljünk, ahol nem tapasztalható áremelkedés.

Az agrároffenzíva bizottságának ülése

500 vagon tisztított és nemesített búzát vetnek ebben az évben Aradmegyében

Eredményes munkáról tett bizonyosságot a mezőgazdasági offenzíva bizottságának ülésén elhangzott jelentés. Ingyen téli tanfolyamok a megyei gazdák számára

Október 5-ikén kezdődik Arad-Podgorián a szüret

Aradmegye mezőgazdaságának helyzete tárt fel ma délelőtt az agrároffenzíva bizottságának ülésén, amelyet G. Roza Ioan dr. megyei prefektus elnöke alatt tartottak meg a Mezőgazdasági Kamarában. Az ülésen a prefektuson kívül résztvettek dr. Marcus Mihail, a kerületi Mezőgazdasági Kamara elnöke, Popescu Nicolae, a kerületi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Marsieu Justin dr. az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara elnöke, dr. Seymann Ottó, az aradmegyei mezőgazdasági Kamara igazgatója, valamint Iancu Nicolae mezőgazdasági tanácsos.

Az eddig elvégzett munkáról Iancu Nicolae számolt be és ugyancsak ő készítette elő az agrároffenzíva aradmegyei tevékenységének legközelebbi terveit. Az eddig elvégzett munka, valamint a bizottság által elhatározott többi tervek a következőkben foglalhatók össze:

Az agrároffenzíva bizottsága által tervbe vett és részben már megvalósításra került teendők nagyrészt a Mezőgazdasági Kamara végezte el és ugyancsak a kamara járult hozzá anyagilag a tervek keresztülvitelének sikeréhez. Így a tavasszal apaállatokat szereztek be. Nyolcvanhét bikát a megyéből vásároltak, míg ötvenhatot Targu-Muresen, Mediason, Sibiuiban. Ezeket az apaállatokat olcsó áron juttatták el a községekhez.

Méntelegeket létesítettek Halmaglu, Gurahont, Plescutan és Varadia de Muresen, ahol ezek a telepek szépen működnek.

Tizenötezer darab gyümölcsfát osztottak ki a termelők között

és legelőpázsitot, valamint boronákat és különböző gazdasági eszközöket fél, meg harmadán juttattak el a gazdákhhoz. A megye községeiben román, magyar és német nyelvű gazdasági tanfolyamokat rendeztek. Elsőrendű minőségű tengerit, tavaszi árpát, zabot, búkkönyvet, mustárt és zöldségmagvakat osztottak ki mérsékelt áron a gazdák között. Ezen kívül 15.50 leies kilogrammonkénti áron

tizenöt vagon kékgyöngyöt juttattak a szőlőtermelőkhez,

amikor a kékgyöngy piaci ára 20 lei volt. Raffiát 32 leies áron osztottak ki, amikor ennek piaci ára 50 lei volt.

Az aratás után negyven magtisztító állomást létesítettek a megyében.

Ezek közül öt helyen nagy, motorerőre berendezett szelektor dolgozik és naponta 100—150 mázsa búzát tisztít meg, míg a 35 kézi triór egyenként naponta 30—40 mázsa búza tisztítását végzi el. Ennek segítségével elérjük, hogy

Aradmegyében ebben az esztendőben 500 vagon tisztított és nemesített magot vetnek el, amire eddig még nem volt példa.

A gyümölcsfák tisztítására repülőkülönítményeket szerveztek meg. Egyet a Mures és kettőt a Cris mentén.

Ami az őszi programot illeti, annak lezárásáig részét a vetési munkálatok foglalják le. Mint emlékeztető, májusban a fagy nagy károkat okozott és ekkor a gazdaközönség körében az a hír terjedt el, hogy a Mezőgazdasági Kamara által előnyben részesített „Bánkut 1201” búza nem vált be, mert a fagy különösen ezt a buza fajtát pusztította el. A nyári hónapok azonban erre az állításra rácafoltak. Míg a többi buza fajták valóban sokat szenvedtek, a

„Bánkut 1201” helyreállt és 150—200 százalékkal nagyobb hozadékot biztosított, mint a többiek. Ez arra készítette a gazdákat, hogy a megye legnagyobb részében — még Halmaglu vidékén is — most, ősszel „Bánkut 1201” fajú búzát vessenek. A Mezőgazdasági Kamarától már eddig nyolc vagon „Bánkut 1201” nemesített búzát kértek és ezt a mennyiséget a kamara szét is osztja a gazdák között. Ezen kívül kiosztanak elsőosztályú nemesített őszi árpát, repcét, őszi búkkönyvet, stb.

A muresell, aradi, socodori és gurahonti gyümölcsfaiskolából 25—30 ezer nemesített oltványt és több ezer gyümölcsfát osztanak szét még az őszi folyamán.

A megyei utak két oldalát gyümölcsfákkal ültetik be. Megtették az előkészületeket a tavaszi lucerna-kampányra és a kamara most már 1—2 vagon lucernamagot szerez be, hogy tavasszal lehetővé tegye minél nagyobb mértékben a lucernatermelést. Az összes községeket ugyanis lucernatermelésre kötelezik a faj- és apaállatok eltartása céljából.

Az ekék, boronák és vetőgépek beszerzésénél a Mezőgazdasági Kamara 40 százalékos árredukciót biztosít a gazdáknak, akik között több vagon műtrágyát osztanak szét. Megszervezik a téli tanfolyamokat is, amelyeken román, magyar és német nyelven tartanak előadást. Gurahonton bennlakásos, négyhetes tanfolyamokat rendeznek az egész tél folyamán. Ezeket a tanfolyamokon a megye bármely részéből való gazdák résztvehetnek teljesen díjmentesen, mert a lakás és az étkezés költségeit a Mezőgazdasági Kamara fedezi. A halmagluvidéki asszonyok és leányok részére február és március hónapokban 4—5 hetes szövő- és főzőtanfolyamot rendez a Kamara. Megtörténtek az előkészületek a szüret megkezdésére is.

Arad-Podgorián a szüret október 5-én kezdődik.

A bizottság egyébként megállapította, hogy Aradmegyében „Bánkut 1201”-es búzát már 40 ezer holdon termelnek, mert ez a buza kitűnően bebizonyította ellenállóképességét 1932-ben a rozsdával és — mint fentebb említettük — ebben az esztendőben a faggyal szemben.

== UJ RENDSZER A MAGANOSOKNAK SZÜKSÉGES VALUTA KIOSZTÁSÁNÁL. Az a bizottság, amely magánszemélyek részére valutát utal ki, a Banca Nationala ajánlása alapján elhatározta, hogy már a mai naptól kezdve magánszemélyek részére (tanulmányi, egészségügyi, tartásügyi célokra) erős valutákban naponta 200 ezer, gyenge valutákban pedig naponta 800 ezer leinek megfelelő összeget engedélyez.

== A Németországba történő kivitel után is fizetik az export-prémiumot. A Nemzeti Kiviteli Intézet közölte az exportörökkel, hogy a Németországba történő kivitel után is fizetik az export-prémiumokat. Kivételt képeznek: a buza, a rozs, a zab és a len. Az export-prémiumok egyébként a következők: árpa 30 százalék, tengeri 15 százalék, bab, borsó, repce, mustár, napraforgó, kender, korpa és olajpogácsa 25 százalék. Ugyanilyen értelemben átiratot intéztek a fűrészfűrész, a petroléum-, az állóállat és a tojás-exportörökhöz is. Ezek az áruk 25 százalékos prémiumot élveznek.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Október elsején megkezdik az optánsoknak járó összeg első részének kifizetését

Százmillió leinek megfelelő összeg az első részlet — A fennmaradó összeg fedezésére kötelezvényeket bocsátanak ki

Az optánsok kérdése — mint ismeretes — esztendőnkön át foglalkoztatta Európa közvéleményét. Hosszas tanácskozások után sikerült megállapodásra jutni, amelynek értelmében két alapot: A. és B. kasszát kreáltak és ennek a két alapnak kezelését a Nemzetközi Fizetések Bankja vállalta magára.

Az egyezmény értelmében

az első részlet kifizetésére október elsején kerül sor.

Ez az első részlet 3 millió aranykorona, vagyis több, mint száz millió le. A fenti összeget a romániai és jugoszláviai optánsok kaphják kézhez. Az optánsoknak járó végösszeg 640 millió aranykoronát tesz ki, vagyis több mint húszmilliárd le. A most esedékes részlet ennek 0.5 százalékát teszi ki.

A fentemlített első részlet kifizetése svájci frankban történik.

A kifizetések október 1-től 1936. március 31-ig tartanak.

Ernek az időnek eltelté után a most esedékes részlet terhére semmilyen összeget sem lehet felvenni. A Magyar Nemzeti Bank a befolyó összegeket az optánsok részére pengőben fizeti ki.

A fennmaradó összeg fedezésére kötelezvényeket bocsátanak ki. A kibocsátás természetesen hónapokat vesz igénybe. Az optánsok számára tudvalevőleg a nyugati nagyhatalmak is kötelezettséget vállalnak és ezért valószínű, hogy a kibocsátandó kötvények a piacon jó fogadtatásra találhatnak.

A kormányt egyébként a Nemzetközi Fizetések Bankja megkérte arra, hogy közlemény útján hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy a százmillió részlet kifizetése október elsején kezdetét veszi.

A butor után esedékes forgalmi adó fizetése

A pénzügyminiszterium körrendeletét intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyeknek figyelmét felhívja a butorgyárak és butorkereskedők által fizetendő forgalmi adó behajtására. A rendelet közli, hogy egyes butorgyárak számszámokat és gyárak helyiségének egy részét bérbe adják asztalosoknak. A gyáraknak azon butorok után is fizetniük kell a forgalmi adót, a melyeket műhelyükben és számszámokkal ezek az asztalosok készítenek. Igyteljárt a gyárosnak a bér mellett a forgalmi adót is le kell vonnia, illetve be kell hajtania a nála dolgozó asztalostól.

Mindazon butorraktárak, amelyek saját üzemmél nem rendelkeznek és más asztalosok által gyártott butorokat hoznak forgalomba, kötelesek külön könyvben nyilvántartást vezetni arról, melyik butort kitől vásárolták, valamint azt is, hogy a butorokat milyen áron adták el. Ez azért szükséges, hogy a pénzügyi hatóságok ilymódon is megállapíthassák, hogy ezek az asztalosok vajon kifizetik-e a forgalmi adót. Ez a kötelezettség természetesen csak azokra az asztalosokra vonatkozik, akik nem élvezik a törvény 9. szakaszának kedvezményeit. Azon vállalatok, amelyek a saját gyártmányu butorokon kívül más butort is forgalomba hoznak, szintén külön könyvet kötelesek vezetni arról, hogy az utóbbi árut kitől és milyen áron vásárolták. Ezek természetesen a forgalmi adót csak az általuk gyártott butor után fizetik.

Dr. Monay Ferenc Aradon

A római háborus hangulatáról, a Vatikán álláspontjáról, a pápáról és környezetéről nyilatkozik a pápai magyar gyóntató

Dr. Monay Ferenc a vatikáni városból ismét hazaérkezett. A pápai magyar gyóntatószék papja szabadságának idejét itt tölti a minorita-atyák rendházában, ahol egyre-másra keresik fel régi barátai, tisztelői, akik örömmel várják haza minden évben a ragyogó, derült mosolyu főpapot. Felkerestük mi is dr. Monay Ferencet, hogy megkérdezzük a vatikáni életéről és az aktuális problémákról.

— Ne várják, hogy politikáról nyilatkozzam — mondotta — a politika egyházi emberek számára tabu. Bár szent igaz, hogy sok olyan aktuális kérdés foglalkoztatja ma a népek sorsát intező köröket, melyek mellett nem lehet közönyösen elhaladni. Itt van mindjárt az olasz-abesszin kérdés. A Vatikán természetesen mindig béke-párti volt s a háborút csak akkor tartja megengedhetőnek, ha az a jog és igazság alaptörvényeinek mindenben megfelel. Egyébként Rómában az élet ma is a rendes keretek között folyik. Az abesszin események sok katonát állítottak hadirendbe, ez azonban nem változtatott Róma arculatán. A behívások csak a rendes korosztályok egy részét érintették, mintha csak nagyobb nyári manőverekről lenne szó. Az önkéntes jelentkezők, akik között ott van a nagy olasz feltaláló: *Marconi*, Róma város kormányzója, *Bottai* és a sajtóminiszter gróf *Cian*, a királyi család tagjai közül a *Pitolo*- és *Bergano*-hercegek s még sok közéleti előkelőség, akiknek önkéntes jelentkezése csak fokozta a nagy háborus lelkesedést, mellyel a nép a gvarmatj terjeszkedés gondolatát pártfogolja. A hangulat bizakodó és mindenki hisz a győzelemben.

— Egyesek azt állították, hogy a pápa az abesszinek hittérítésével biztatja az olaszokat. Ez már csak azért sem felel meg a valóságnak, mert az abesszinek vallása a kont keresztény vallás, mely a IV-ik századbeli monofizita hitvitáknak az eredménye. Sok zsidó és mohamedán elemet vett föl, de lényegében mégis keresztény vallás.

A pápa egész nap dolgozik

— Meséljen valamit a Vatikán életéről — kérem Monay Ferencet — aki gondolatban is szívesen tér vissza a Vatikán-államba.

— A Vatikán élete egyszerű és mindenben a pápa életbeosztásához igazodik. Általában a világi lakosság úgy képzei el a Vatikánt, mint egy nagy várost, melyben csupán papok élnek, mint egy nagy kolostorban, s melynek kapuját világi ember, pláne asszonyok át nem léphetik. A valóság ezzel szemben az, hogy a hivatalnokok, egyes gárda-tagok is polgáremberek, akik egész családjukkal élnek a Vatikánban, melyet élet, munka és derűs mozgalmasság hat át.

— Összetsége napi beosztása eléggé terhes és szinte csodálatos, hogy egy nyolcvan évhez közeledő aggastyán, hogyan bírja azt a munkatempót — folytatja dr. Monay. Napjának minden percét fárasztó kihallgatások, tanácskozások és egyházi teendők kötik le. A pápa napja annyit jelent, hogy a világ minden táján történt eseményekről tájékoztatja mha-

gát. Dél előtt nyolc órakor már fogad és végig hallgatja a bizalmasabb jellegű magánjelentéseket. Kilenc órakor jelenik meg a Szent Atya előtt *Pacelli* bíbornok, aki a világi egyház állapotáról ad kimerítő jelentést. Tíz órakor jönnek az egyes reszortok vezetői, akik az ügykörükbe eső fontosabb ügyekről referálnak. Tizenegykor a Szentszék mellett akkreditált követségek és az apostolok sirjához zarándokló püspökök jelennek meg. Az ebédet ősi szokás szerint, egyedül fogyasztja el a Szent Atya és délután kertjében virágai között sétál néhány órát. Délután folytatódnak a kihallgatások. Ha mindezekhez hozzávesszük az egyházi teendőket, akkor egy folytonos munkában töltött élet filmszallagja pereg le előttünk. A pápa pihenni a rómakörnyéki hegyekre vonul minden nyáron két hétre, de a Castel Gondolfoban eltöltött hetek nem sokban különböznek a vatikáni munkabeosztástól. A pápa este, mikor mindenki már nyugovóra tér, könyvei közé vonul és a szenvedélyes, ludo fáradhatatlanságával adja át magát történelmi szociológiái, archeológiai tanulmányoknak s tudományos irodalom minden modern, sőt legmodernebb művét elolvassa. A Vatikánban lakók mindannyian kénytelenek belátni, hogy munkateljesítmény és szorgalom dolgában a pápa felülmulhatatlan.

A pápai állam a világpolitikában

— Bár a Vatikánnak nincsenek ágyúai és tankjai, erkölcsi sulya folytán milliomos hadseregekkel rendelkező nagyhatalmak sem hagyhatják figyelmen kívül állásfoglalását. Erre vall az a tény, hogy a világ 30 állama tart külön követséget a Vatikán mellett s ezek között a nem katolikus államok, mint például Anglia is. Érdekes, hogy most éppen Németország követe a szentszéki követségek dékánja. A Szentszék is kiküldi nunciussait ugyanazon hatalomhoz, hogy ott az egyház érdekeit képviseljék. Az elmúlt években, mikor a madridi spanyol forradalom dult, igen nehéz és kényes volt a kiküldött nunciussnak a helyzete, akinek nagy ügyességgel kellett az egyház érdekeit védelmezni. Ugyanilyen kényes helyzetben van ma a Németországba kiküldött nunciuss. A Szentszék legutóbb indexre tette *Rosenberg* könyveit, ezt azonban nem kell politikai tényként felfogni, mivel a szent Officium egyszerűen a szerző tanait ítélte el, hittani és erkölcsi szempontból.

— Ardealiak fordulnak meg gyakran a Vatikánban? — kérdeztem még bucsuzól.

— De még mennyire. *Balan* blaji kanonokot a mulókoriban nevezték ki a keleti egyházak kanon-jogát szövegező bizottsághoz, hogy a román görög katolikusok érdekeit védelmezze. Számomra pedig mindég öröm, ha aradiakkal, vagy ardealiakkal találkozom a Vatikánban.

Monay Ferenc dr. mosolyogva nyújtja bucsuzóra kezét.

— Október második feléig itthon maradok — mondja, — s aztán hosszabb körutazás után térek vissza Rómába.

Ahogy kilép az ajtón, barátok és ismerősök örömteli melegséggel üdvözik Monay Ferencet.

Olcsó utazás Bucurestibe!

Aradról indul október 1-én este 8.40.

Bucurestibe érkezés okt. 2-án reggel 9.25.

Bucurestiből vissza okt. 3-án este 7.50.

Aradra érkezés okt. 4-én reggel 9.25.

A jegy ára oda-vissza

II. osztályon Lei 1060,

III. osztályon Lei 750.

Je érkezni lehet szeptember 30., hétfő este 6 óráig a

WAGONS-LITS-COOK Menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—
Külföldre havonta	50.— Lei, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regina Ferdinand 4. Telefon: 151.

Riökkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

Volt aradi szőlészeti felügyelő bűnpöre a Timisoara Tábla előtt

Körülbelül négy éve már, hogy Ardealban és a Banat területén erőteljes hajszát indított meg a feketeszisz-fronton, amelynek során számos szeszgyárban történtek jegyzőkönyvfelvételek, elkobzások, milliós bírságok, sőt büntetőjogi felelősségrevonások. A folyamat egyik mellékhatása Anastasiu Dumitru volt állítólagos szőlészeti felügyelő bűnügye, akit az aradi törvényszék még az év elején két évi börtönbüntetésre ítelt. A vád szerint ugyanis Anastasiu több szeszgyárnál megjelent és nagyobb megvesztegetési összegeket fogadott el.

A timisoarai tábla tegnap kezdte meg Anastasiu bűnügyének fellelviteli tárgyalását. A vádlott védő nélkül jelent meg, mert dr. Radulescu Victor nem volt hajlandó többé Anastasiu védelmét ellátni. Ehelyett Anastasiu maga mondotta el nagy védőbeszédét. Ebben kijelentette, hogy az egész vád nem más, mint Taranu pénzügyi vezérfelügyelő által ellene indított hajszát. Ezt azzal igyekezett bizonyítani, hogy Taranu volt az, aki a perben tanúként szereplő Augensteintől jegyzőkönyvi vallomást vett, amelyben súlyos vádpontok foglaltatnak. A jegyzőkönyvek szerinte hamisak. Perieteanu elnök az aktaiból megállapította, hogy Anastasiu soha nem volt sem megbízottja, sem tisztviselője a pénzügyminisztériumnak. Anastasiu azonban továbbra is megmaradt állítása mellett. Végül kijelentette még, hogy az állítólagos pénzeket, amelyeket a vád szerint a szeszgyárosoktól kicsalt, jogosan vette fel, miután felügyelői megbízatásának megszűnése után irrodát nyitott, ahol technikai utbaigazításokkal szolgált borászati ügyekben. A bíróság az érdekes ügyet jövő szeptemberre halasztotta.

Tragédia egy aradi gyertyagyárban

Hollan esett össze egy munkás, amikor megjutta, hogy meghalt a főnöknője

Az aradi anyakönyvi hivatal anyakönyvének halálozási rovatába ma egy új nevet iktattak be, Draghici Francisc nevé, aki Aradon született és élt 57 évet. A hivatalos rubrika szürke sorai mögött egy regényes történet húzódik meg, mely egy leltártul mult hangulatát idézi. A történet azonban a messze múltba nyúlik vissza, még harmincöt év előtte, amikor egy napon fiatal legény nyitott be Zabb István aradi gyertyaöntő műhelyébe. A fiatal legény munkát keresett. Mivel jó bizonyítványai voltak, alkalmazták a műhelyben. A fiatal ember csakhamar az üzlet jelke lett. Szorgalma, megbízhatósága, ügyessége révén nélkülözhetetlen segítőtársa volt a családnak.

Amikor kitört a háború, a család érzékenyen vett búcsút Franciscól, aki bakaruhát öltött és vírágbokrétaiban indult a világháború vérzivatarába. Négy esztendő rettenet után, golyózáporok, srappelvek, gépfegyverek, gázok és bombák poklából épen és egészségesen tért vissza Draghici Francisc, akit tegnap megölt egy hír — urnője halálának híre.

Az Emlinescu-uca 11. számú házban, kisirtkezemi asszonyok és komor arcú férfiak gyülekeznek. Halkan beszélnek, itt-ott felhangzik egy zokogás. Halottak vannak a házban, két kiterített halott fejénél ég a gyertya. Az egyik Zabb Istvánné, a másik Draghici Francisc.

A gyászoló Zabb-család egyik tagja Kubik Ernő, az elhunyt unokaöccse a kettős halálesetről a következőket mondta el:

— Draghici harmincöt éve állott a családnak alkalmazásában. Itt is lakott a házban. Nagynénem nagyon szerette az öreget, akinek élete szorosan összefonódott a családnak életével.

— Tegnap délután halt meg Zabb Istvánné, aki hosszabb idő óta betegeskedett... Mikor lejöttem a halottas-szobából, Draghici várt rám az ajtó előtt.

— Hogy van a nagyságos asszony? — kérdezte és az arca ijesztenen sápadt volt.

— Meghalt, — mondtam neki és e szavakra ő hátratántorodott.

— Még csak hatvanhét éves volt — szólt re- megve — még sokáig élhetett volna...

Többet nem is szólott, egy jajszó nélkül összeesett és anélkül, hogy magához tért volna, kiszendvedt...

SPORT KÖZLÖNY

Hatalmas küzdelmet ígér a régi riválisok harca

— Pénteken állítják össze a helyi derbi két csapatát —

A nemzeti bajnokság két aradi résztvevője évek óta rivalizál egymással és ez a vetélkedés fejlesztette az aradi futballt arra a tívóra, amelyet ma az ország labdarugósportjában képvisel. Ugy az AMEFA, mint a Gloria a helyi derbyre éppoly lelkiismeretesen, ambicióval készül, mint bármely más bajnoki mérkőzésre és bizonyosra vehető, hogy mindkét csapat tudása legjavát fogja nyújtani a vasárnap esti mérkőzésen.

A Gloria és az AMEFA pénteken tartják utolsó tréningjüket a derby előtt és az

összeállítások csak a tréning után kerülnek napvilágra.

addig mindenféle verzio, ami a csapatok összetételéről kering, nem egyéb heugratlan. A legutóbbi mérkőzések igazolták, hogy mindkét együttes jó formában van és nem látszik valószínűnek, hogy a legutóbbi meccsek csapatain lényeges változásokat eszközöljenek az egyesületek vezetői.

A szezon legérdekesebbnek ígérkező mérkőzésére a jegyeket már péntektől elővételben árusítják. — ezuttal külön állóhelyeket is, — Szabó Albert ívögkereskedésében.

Dempsey volt ökölvívó-világbajnok Joe Louisról, Baer legyőzőjéről

Dempsey, a volt világbajnok a budapesti Nemzeti Sportnak nagyon jellemző nyilatkozatot adott a mostani mérkőzés hőseiről:

— Joe Louis, a fiatal néger — mondotta — az utóbbi idők legnagyobb nehézsúlyú ígéréte, csak még egyelőre — nagyon fiatal, Éretlen és ennél fogva tapasztalatlan. Ha tehetsége a ringroka tapasztaltságával fog egyesülni, akkor nem talál legyőzőre. Biztosra vettem,

hogy agyonveri Carnerát, Schanling ellen is az ütéseket, nagyokat üt, kétkezes, lábmuukája jó... mit mondjak még?... Baer? Talán ő a legnagyobb a mai nehézsúlyúak között. Pillanatszerűen... csak kár, hogy nem él sportszerűen. És nem készül komolyan meccseire. Nem lehet bosszualtamul varietékben dolgozni, naponta végig három, vagy négy előadást, aztán rádióban fellépni és ökölvívómeccsre is készülni. Hogy ilyen edzéssel és életmóddal is megállja helyét, ez mutatja, hogy Baer milyen tehetséges. A jövő évben Baer, vagy Louis lesz a nehézsúlyú világbajnok!

Dempsey ezután megjósolta, hogy ha Baer valóban nem készült komolyan, akkor Louis győz — kiütéssel. Dempsey jól tippelt, bármennyi pénzt letennék. Baer már fogszabó kérdés.

Az év legnagyobb meccse a Louis-Baer találkozó. Louis gyors, erős, technikás, bírja

„OLLA“
világmárka!
Egészséges érdekben évszakodjon súlyos utánsaloktól. Követeljen ki-mondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

1164

O A főváros férfi-egyes tenniszbajnokságának elődöntőjében Hamburger hatalmas küzdelmet után 6:2, 3:6, 1:6, 8:6 arányban győzött az ismét formába jött Poulieff ellen.

O Dél előtt játszik le a CFR-Victoria mérkőzést. A fővárosban vasárnap ismét két nemzeti bajnoki mérkőzést játszanak le a csapatok és pedig a CAO-Juventus és CFR-Victoria meccset. Miután a résztvevő csapatok a közös rendezésben megállapodni nem tudtak, külön rendezik meg a meccset: a CAO-Juventus mérkőzést délután, a CFR-Victoria meccset pedig dél előtt 11 órai kezdettel bonyolítják le.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAPAG
északi utazások

jegyei az idén is teljesen elfogytak! A további nagy szórakozási ut programja: HAPAG Nyugati földközi-tengeri ut okt. 11-28.

Az utat a szórakozási utakra legteljesebb kényelommal berendezett „MILLWAUKER“ és „ST. LOUIS“ nevű motorhajókkal teszik meg.

Tanulmányutak Észak- és Délamerikába. Olcsó közepetengeri szünidő és afrikai tanulmányutazások a német AFRICA-LINIE hajóival. A részvétel ára a mai időknek megfelelő.

Prospektus, felvilágosítások, jelentkezések: HAPAG képviselő: 461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

O Constantinescut, a Soimi-CFR R. A. tehetséges csatárjátékosát, a CFR a fővárosba helyezte át és így a jöképességű futballista nem játszik többé az aradi csapatban. Constantinescu távozásával érzékeny veszteség érte az aradi Soimi CFR-t.

O Braun Kálmán felgyógyult. A bucu-resti-i Juventus aradi közénfedezetének lérd-sérülése rohamosan javul és amennyiben orvosai beleegyezést kap, minden bizonnyal pár héten belül visszafoglalja helyét a Juventus együttesében.

PILISINÉ kozmetika

külföldi tanulmányut után megkezdte őszi szezonját, valamint kiképző tanfolyamát.

O Dublinban az ir válogatott 2:1 (1:1) arányban győzött az angol I. liga-válogatott ellen.

O Menzel nagy sikere. Menzel, a kittingő cseh tenniszező Los Angelesben, a Csendes óceán tenniszbajnokságának döntőjében 11:8, 6:3, w. o.-val győzött Budge (USA) ellen.

A szerkesztésért: Dr. STAUBER JÁNOS tel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás!

Felcsólitom mindazokat, kik Engelhardt Stofának valamely összeggel tartoznak, jelemték be követelésüket három napon belül Livada község községházánál. 5458

Kétszáz ezer lei-el

több jövedelmei hozott a városi Neptun-strand ez évben, mint a legutóbbi strandévadban

Hivatalosan október hó elsején zárják be a Neptun-strandot — A strandigazgatóság felhívása Aradváros fürdőző közönségéhez. — Biztató számadatok

A beállott őszi esőzések a városi Neptun-strand számára is elhozták a pilhenő kezdetét. Mivel most már nem lehet kilátás sem arra, hogy akár a víz, akár a napfény kedvelői — ha csak pár napra is, — újra elfoglalhassák kedvenc helyeiket a plázson. Aradváros vezetőségének intézkedésére a strand igazgatósága a mai napon megtette a szokásos intézkedéseket a strandüzem leállítására. A strand igazgatósága ebből az alkalomból az Aradi Közlöny útján az alábbi felhívással fordult a város fürdőző polgárságához:

— *Felkérjük mindazokat a Neptun-strandi kabinbérletet, akiknek bérlet kabinjaik vannak a strandon, hogy ottlévő fürdő-holmijaikat elszállítani szíveskedjenek, mivel a strand kezelősége meg kívánja kezdeni az egész telepen a szokásos évadzáró tisztogatósi munkálatokat. Ugyanezzel arra kéri a strand igazgatósága a bérletet, hogy kabinjaikat hagyják nyitva, tehát semmi esetre se lukatolják le, hogy így a fürdő személyzeté elvégezhesse munkáját.*

Az Aradi Közlöny munkatársának érdeklődésére a Neptun-strand ezévi idényének eredményeit illetékes helyen a következőkben ismertették:

— A Neptun-strandfürdő igazgatósága az 1935. évi fürdőidényt igen szép anyagi eredményekkel zárta le. Most folynak a statisztikai munkálatok az évad adatainak feldolgozása.

sára, de máris annyi bizonyos, hogy az ezévi idény bevételei meghaladják az egymillió egy-száz ezer leit, ami, mint bruttó bevétel, mint egy kétszáz ezer lei-el haladja meg az 1934. évi fürdőidény bruttó bevételeit. A város pénzügyi osztálya ugyancsak most kezd hozzá a strand mérlegének összeállításához,

amelyet aztán az összes adatokkal egyidejűleg az intézménybizottság elé fogunk terjeszteni.

A Neptun-strand növekedő jövedelme arra vall, hogy helyes uton tapogatódnak mind-azok, akik Arad fürdővárossá tétele útján kívánják ennek a városnak boldogulását és obborsót kiharcolni.

A népi muzsika termékei mentesek a szerzői díjak fizetési kötelezettségei alól

Aradra érkezett a belügyminisztérium egyik érdekes körrendelete — A megyei közigazgatás vezetősége értesítette a járási főszolgabírákat az új rendelkezésekről

A belügyminisztérium közigazgatási ügyosztályának igazgatóságától figyelemreméltó rendelet érkezett 11.043. szám alatt az aradmegyei prefektúrára. A rendelet azokkal a végzetésekkel áll összefüggésben, amelyet a zeneszerzők állítólagos jogainak védelmére alakított szerzői jogegyesület honosított meg a zenei élet területein azáltal, hogy uton-uttfélen különböző taksákat követel azoktól, akik valamilyen zenedarabot nyilvánosság előtt előadnak. Előfordult például már olyan eset is, hogy Beethoven, meg Grieg részére követeltek szerzői illetéket gyanúlan cigánybandáktól, meg mit sem sejtő falusi dalegyletektől, amelyeknek lényegében véve mégsem az a célja, hogy illetékeket fizessen a szerzői jogvédő-egyesület inkasszánsai-

nak, hanem az, hogy a zenekulturát ápolja és terjessze, főleg falun, a nép egyszerű gyermekei között.

A falukon dúló szerzői „jogvédelmi” taksabehajtásoknak kíván végetvetni a belügyminisztérium akkor, amikor

elrendeli országszerte, hogy a népdalok semmi esetre sem esnek szerzői jogadó alá, valamint jogtalanság ugyancsak pénzt követelni akármilyen egyesület részére is olyan előadott zenedarabok után, amelyeknek szerzője nem más, mint maga a nép, amely nemzedékről-nemzedékre örzi és ápolja népdal-kincsét. Minden olyan tánczenedarab, románc, szonáta, valcer, amely népdalmotívumokon épült fel, egyszersmindenkorra mentesültek a Societatea Compozitorilor Romani adója alól.

A rendeletet, amely tehát minden falusi dalárdát, zenekart, műsoros estét, stb. közelről érint, mert kellemes hirtet viz számukra, dr. Ioan Ciuca megyei közigazgatási igazgató elküldötte végrehajtás végett az összes járási főszolgabíráknak és községi bíráknak. Természetesen a rendelet mindenfajta népi muzsika, illetve zenei termék előadására is vonatkozik tehát a kisebbségi kultúrelőadók is mentesülnek az eddigi adófizetési kötelezettség alól.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokában.

„Grand Hotel”-lél szemben, a főposta sarkán.

J. KREBSZ

Oszi és téli ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománcfényű gallérokat készít. Telap: Bul. Rev. Ferd. 51 — Üzlet: Str. Eminescu 1

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög csupán** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

MARGO-nak levele van a fiókiadóhivatalban. 5450

LUJZI-nak levele van megjelölt helyen, kérem átvenni. 5450

ALKALMAZÁS.

Esküvőre, estélyre esetleg kisegítőre elsőrendű szakácsnő, ajánlkozik Strada Capitan Ignat 64a. 5452

Románban és magyarban perfect, gyors és gépirást perfectül tudó és könyvelésben jártas-pontosan dolgozó, jó írásu **irodai munkaerő keresetlik** létnapos foglalkoztatásra, ajánlatokat „Ponios munkaerő” jellegére kérek e lap fiókiadóiba írott levelekkel leadni! 5446

LAKÁS.

DISZKRET különbejáratu csinos butorozott szoba város központjában kiadó. Cim a kiadóban. 5451

Kiadó diszkret bejáratu szoba teljes ellátással Bul. Carol 81, I. em. 4. 5457

VÉTFI CS FLADÁS

KERESEK megvételre nagy fotelt, gyári ebédlo- és futószőnyeget. Cim a kiadóban 5448

Drótszőrű foxterrier kilyök kitünő pedigéve, remek pocokfogó, eladó. Str. Dersseanu 9. 5458

Gyönyörű ezüsttárgyak, perzsaszőnyegek, antik secretair, antik díszlámpák, mérkás porcellánok, különböző butorok, filé-terítők olcsón eladók. ANTIC bizományi üzlet: Str. Brancovici 3. 5308

Vetőgép legiobb karban, járgány stb. eladó. Str. Eminescu 5. 5454

Porszívó gép (pr'ma), keleti perzsa szőnyegek és egy rövid zongora megvásárlásból sürgősen eladó. Comissio, Dacla kávéház mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb lételtan keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Keresek: keleti perzsaszőnyeget, antik porcellánt és ezüstöt, cimbellmot, iókarban levő gyermekkosit. ANTIC bizományi üzlet: Str. Brancovici 3. 5308

ÜZLETI

Megélhetésre alkalmas hentes- és mészárosüzlet eladó. Érdeklődni: Scam'dt Antal, Str. Spiru Gheorghe 15. szám. 5460

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azon nalra kiadó. Bővebbet ugyanott a sör-raktárban. 5227

KÜLÖNFÉLÉK.

Neolog-templomban jó férfi és női ülést keresek. Cimeket a kiadóhivatalba.

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

PÉNTEK, SZEPTEMBER 27

Bucuresti. 13: Lemezek 13.52: Lemez 14.30: Lemezek 18: Rádiózene-kar 23: Vendéglői zene. 24: Lemezek. — Budapest I 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek 11.20: Időszéri apróságok. 12: Pázmány Péter Tudományegyetem jubileumi ünnepségének megnyitása közvetítés. 13.25—3: Póztászenekar. 5.10: „Vedres István, a Duna-Tisza csatorna hőse” 6: Csécsi Leudvai József és cigányzenekara. 6.35: Sportközlemények. 6.50: Hanglemezek 7.15: A rádió-társaság húszéves évfordulójának emlékeztetője. 8.20: Walter Rózsi énekel (zongorakísérettel.) 9: Színműelőadás a Studióban. 9.45: Hírek, időjárásjelentés 11.10—11.40: A brit rádiótársaság harmadik angolnyelvi helyszíni közvetítése Budapestről 12: Ifi Sárav Felmér és cigányzenekara muzikál. 1.05: Hírek. — Budapest II. 6.40—7: Cigányzenekar. 7.20—8.25: Balalajka-zenekar. 8.35: „Ragusa hercege Magyarországban” 9.05—10.10: Szalonzenekar. — Bécs. 8.02—9: Szalonlemezek 13: Szórakoztató zene. 15: Könnyű klasszikus lemezek 16.20: Brahms: C-moll zongoratórlo. 17.10: Könnyű dallemezek. 18.30: Neuhof: Orgonahármas. 20.30: Bellini: A puritánok háromfelvonásos opera. 23.20: Kétzongorás verseny. Utána Kamarazene-kar. — Belgrád 17: Dalok. 17.30: Lemezek. 19: Jazz 20: Lemezek 23.20: Lemezek. — Breslau 6: Bányászzenekar. 7.30: Könnyű zene Danzigból 17: Paul Erika hegedül — Kassa. 14.45: Lemez. 18.50: Magyar műsor. 19.20: Polák J hegedül 20.10: Lemez 22.40: Zenekar — Köln. 17: Hangverseny. 18: Kis rádiózenekar. 20: Kamarazenesz. 22.30: Nagy Népdal. — Leipzig. 19.20: A Canossáról szóló le- vendá. 21: Vidám hétvégi est. 23.30—1: Táncczene Halleből. — Milano. 18.05: Ferruzzi-szalonzenekar. 22.15: Zenekar. 23—24: Sigon csellóművész és Constantinescu zongoraművész játéka.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!

Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.